

MỠI SỐ
16
TR

CÁI BẠN
7
XU

phong hoá

xã hội văn minh tiến bộ

TUAN BAO RA NGAY THU' SAU

đua xe đạp theo
mặt trời

... và bóng
tròn...

DƯ'ÓI ÁNH MẶT TRỜI PHÚ XUÂN

(vì có lẽ thế trời tròn
nên cái gì cũng tròn cả)

... các nhà du đầu xáo
mong được thưởng
kim tiền tròn

... và nhất là mong
bị được mệnh xu
tròn vào túi.

TU LUC VAN DOAN
TUAN BAO XA HOI
VAN CHUONG TRAO PHUNG
SO IN NHIEU
NHAT CAC BAO
O TRONG NUOC

SAU TRUYỆN TIÊU SƠN TRẮNG SĨ
SẼ ĐẰNG **SỐNG!** CỦA NHẤT LINH

TỪ NHỎ ĐẾN LỚN

BẢO TỒN QUỐC TỬ

TRƯỚC kia, duy có nước Tàu với nước ta là hai nước tôn trọng cái văn hiến có từ đời hồng hoang. Đến bây giờ có lẽ chỉ còn một mình nước ta thôi. Chỉ còn một mình nước ta là có làm nhân tài muốn bảo tồn quốc tủy, nghĩa là bảo tồn cho nước say, — hay nước ngủ say cũng được.

Là vì Tàu họ đã bắt đầu tỉnh rồi. Ưng-tinh-Vệ tuyên bố rằng: « Nước Tàu mà đến nỗi điều tàn, thật chỉ vì người Tàu quá tự cao, tự đại, chỉ ngoảnh mặt nhìn về thời oanh liệt cũ. Cây có một nền văn hiến những hơn bốn nghìn năm, Tàu đã bỏ không thái được những sự tiến bộ về đường khoa học và kinh tế của tây phương.

« Năm 1853, lúc tàu chiến các cường quốc vào cửa biển Yokohama, người Nhật sáng suốt trông rõ thấy sự kếm hèn của mình, bèn từ đó ra công theo gót Âu-Mỹ, nên đến nay cũng nghiêm nhiên là một cường quốc. Còn dân Tàu vẫn tự cao, tự đại rằng tây phương chỉ hơn họ về mặt công nghệ, nên mới đến nỗi suy nhược như vậy. Nay chỉ còn có một cách: là bỏ cái tính tự tôn kia đi mà theo tây phương nỗ lực đổi mới cả toàn quốc ».

Ông Trương-giới-Thạch cũng đồng một ý ấy, dương lo chán hưng nên lý tài của nước Tàu và nâng cao cái mục sinh hoạt của dân Tàu lên.

Theo các nhà muốn bảo tồn cái phao-câu của nước ta, thì bọn Ưng, Trương kia thật là đồ vong bản. Sao họ không giữ gìn lấy cái văn hóa thái cổ của họ như người giữ má tổ, thật là một điều diễm nhục cho nước vậy.

Còn bọn dung hòa chắc cũng hậm hực mà mắng họ rằng sao không đem

văn hóa cũ, văn hóa mới chọn lên làm một thứ sà-lách mà dùng: họ thật chưa biết mùi đầu dấm vậy.

CẤP-TÁO...

BON bảo tồn phao-câu không nói làm chi, chứ bọn dung-hòa ở nước ta vẫn được tiếng khen là chín nục như cá kho hay cua om vậy.

— Nay nhé, họ giữ được tinh thần riêng của ta, lại từ tôn thâu thập được tinh hoa của thái tây nữa. Một cái hay là tốt, hai cái hay lại càng tốt chứ sao! Bọn tân tiến cấp-táo theo mới vẫn muốn hoàn toàn theo mới không biết làm cái tính cộng vậy.

Đã đành rằng người Nhật cấp-táo theo mới vẫn còn tinh thần riêng của họ, còn người Thổ-nhĩ-kỳ cấp-táo theo mới vẫn không hóa ra người Anh hay người Mỹ, nhưng mặc họ chứ. Ta nói truyện nước ta chứ có nói đến Nhật-bản, Thổ-nhĩ-kỳ đâu.

Đã đành rằng dung hòa tất phải chậm, nhưng chậm chạp bao giờ chẳng hơn nhanh thì dụ như con rùa đi chậm, con thỏ đi nhanh, có phải con rùa chắc chắn hơn không?

Như vậy, ta còn đợi gì mà không dung hòa nữa. Dung hòa là cái chìa khóa nó mở cho ta cái tủ đựng mớ mớ tiêu biểu cho sự tiến bộ: sà-lách, hầu lốn và tá pi lú vậy.

NGHỊ VIÊN...

MIỀN Nam là thuộc địa nên có một ông nghị thay mặt ở nghị viện Pháp.

Đã lâu lắm rồi, ông Outrey vẫn được cái hân hạnh ấy. Nhưng nay ông đã già, tự liệu không còn đủ tư cách bênh vực... Bênh vực cho ai? Phải nghịch

ông thì bảo ông bênh vực cho những nhà ngân hàng, còn ông thì ông bảo ông chỉ bênh vực cho dân mà thôi.

Ông Outrey quyết chí về hưu. Nhưng ông tiến dần một người, có tài hùng biện là trạng sư Gallet. Chắc ông trạng sư này sẽ tuyên ngôn vì dân miền Nam mà ra tranh cử, chứ không phải là vì mấy nhà ngân hàng kia. Ai nghĩ khác thì phải tội.

Nhưng ông Gallet ra sẽ gặp những tay địch thủ ghê gớm lắm. Một là ông Hennessy một nhà viết báo lợi hại ở Pháp, một người trong đảng Cấp tiến xã hội. Người ta bảo ông ấy giàu có lắm... Người ta lại bảo những nhà giàu bên Pháp hay có tính hiếu danh và thường khi mượn nhà văn-sĩ có tài viết bài đăng báo để ký tên mình chơi.

Hai là ông De Beaumont. Ông này có một cái đặc tài là có ông bố vợ đại phú, và là một nhà quý phái.

Ba ông ra tranh cử đều có thể lực, tiền tài ngang nhau cả. Dân tây miền Nam sẽ được tha hồ mà nghe dít-cua, mà uống sâm banh, được tôn trọng, được tăng bậc lên thành những người có nhiệt huyết, có công tâm... cho đến lúc bảo cử xong. Rồi từ đó trở đi, họ lại như an nam chỉ còn là lũ dân quên, người ta không nhớ tên... mà nghe đầu các ông nghị thông minh có thừa, nhưng hay quên lắm.

Thề....

L AI sẽ có một vụ thề ở đền Bạch-mã. Nguyên bà Trần-thị-Tựu ở Hanoi có cho ông Lê-khắc-Thiệu ở Hưng-yên vay một số tiền là hai trăm đồng. Theo lời ông Thiệu, thì hàng tháng ông vẫn trả bà Tựu 6 đồng bạc lãi. Bà Tựu thì nhất quyết bà không hề nhận một đồng lãi nào.

Vì thế nên mới đi thề. Cũng như trước đây ông Phi và ông Viện đã đưa nhau đi thề vậy. Kết quả rồi thế nào thành công vật chết tươi... một con gà vô tội.

Ông Phú cho ông Viện vay nặng lãi, Rồi ông ở trước mặt thành thề độc rằng không nhận đồng xu lãi nào của ông Viện, kết quả: một con gà bị cắt cổ chết tươi. Thành thiềng thật.

Mấy tháng sau, ông Viện bỗng tìm thấy hai cái giấy biên lai trả tiền lãi hai phần về món tiền 5 nghìn cho vay. Ông bèn đi kiện ông Phú về tội man.

Những nếu ông Phú thề man thật thì thành đã vật chết tươi rồi còn đâu. Vậy thì hai cái giấy biên lai kia là giả. Nhưng nó lại thật. Vậy làm sao thành lại không vật? Ý chừng ông thánh quên..

Ông Phú ở giữa tòa, cũng bảo là ông quên... Cũng là một có. Có lẽ vì ông ấy quên mà thành chỉ làm chết có con gà. Thành thiềng thật.

Thành đã không phạt những kẻ hay quên, thiết tưởng các tòa án cũng nên theo gương thánh mà xử. Thì dụ như tòa buộc bị cáo nhân nói « tôi quên » thì tòa tha là phải.

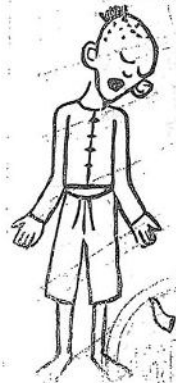
Chỉ sợ rồi hết thấy bị cáo nhân đều bắt chước những người xuống chơi dưới cõi âm, uống thuốc lú hết cả thì những người canh nhà pha hóa ra thất nghiệp mất. Mà bây giờ thất nghiệp đã có nhiều người lắm rồi.

Tu Ly

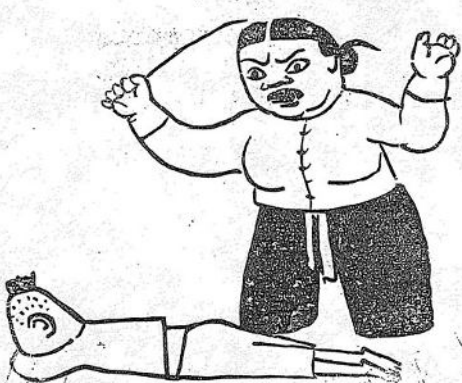
BÊNH VỤC ÔNG HUỆN TẠP HÓA NGUYỄN HỮU TỬY

NGƯỜI TA bảo giờ cũng vậy. Người đời với người chỉ hay đổ tội cho nhau. Nói xa rộng ra, thì bên Đông-phu thì tội Á-đương-lấy sự dữ man phỉn bụng đem ra cho quân Ý bán để đồ cho nước văn-minh bắt tiếng oán là đi cướp đất nước người Nổi giận ngay trước lòng mi, thì nó là cái nạn Thị-kinh của ông Nguyễn hữu-Tụy

Thần ơi ông ta làm gì đã nên tội Ông ta chỉ muốn đồ tri-huyện mà thôi. Cái mục-dịch cao xa ấy, hi phải riêng ông đeo đuổi. Chán vận người thế đem thề hôm, học như cuộc kêu để mong đất lấy cái lý tưởng

— Bây giờ bình đã vỡ rồi.

— Lấy thân mà trả nợ đời cho xong.

Môn
TẬP KIỀU

HẢI, SÂM KIẾN THẬN HOÀN

Chế toàn bằng Hải cầu thận, sâm cao-lý và các vị thuốc rất tốt, luyện theo một cách riêng, uống ít mà sức bở rất chóng và rất mạnh.

CHUYÊN CHỮA

Dương hư, (liệt dương) phòng sự kém, tinh ít, khai loãng, m ụng tinh, di tinh, hoạt tinh, và đàn bà khí hư, bạch đới, bạch trọc, cùng những người lậu kinh niên thành thận suy khí kém, sáng dậy ướt dính ở đầu quy, uống thuốc này sẽ khỏi hẳn, là một phương thuốc hay nhất chữa về thận giá 1\$ 1 hộp

KIM-HUNG ĐƯỢC PHÒNG

81 - ROUTE DE HUẾ (bên chợ Hòm) HANOI, -- 31

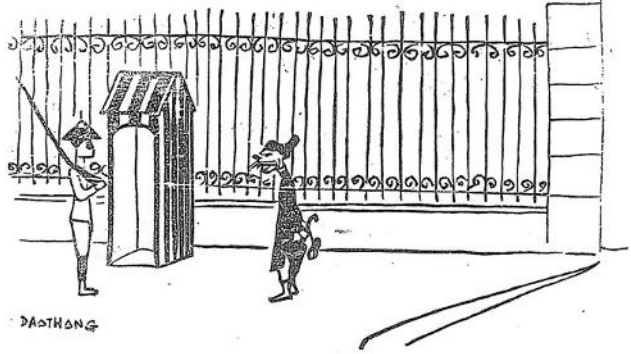
ĐẠI LÝ: Haiphong 62 R. Paul Doumer - Namdinh 225 phố hàng Giầy và 28 R. Chapeaux - Đập-cầu: 12 phố Chính - Sơn-lý: 8 Cửa Hậu: - Phủ-lại: hiệu Vinh-Thắng - Hongay: 4 Rue Théâtre.

PHÒNG KHÁM BỆNH và CHỮA RĂNG Dr HOANG-CO-BINH

DE LA FACULTÉ DE MÉDECINE DE PARIS
STOMATOLOGISTE
DE L'ÉCOLE FRANÇAISE DE STOMATOLOGIE
Chữa răng, Nhổ răng, Làm răng, Nắn đều lại hàm răng, Giải phẫu về những bệnh ở miệng, Chiếu Rayons X và chữa răng bằng điện.

Giờ khám bệnh:
sáng 9h. đến 12h. — chiều 3h. đến 6h.
chủ nhật 9h. đến 12h.

Crédit Foncier (tùng gác thứ nhất)
91 Bd Francis Garnier Hanoi — Tél. 390

DASTHANG

— Có cái nhà bé bằng lỗ mũi thể kia mà cũng phải canh với gác

của phần đông dân Việt-Nam: làm quan. Ông Túy chỉ là một nhân tài trong đám người theo lý tưởng đáng kính ấy.

Sự tình cơ run rẩy ông gặp phải một đầu đề khó khăn: chế độ báo giới. Cho ông nói không thông đi nữa, ông cũng chưa đáng trách: ông muốn làm tri-huyện chứ có muốn nhập vào tầng báo dân. Huống hồ bài diễn-thuyết của ông lại rất có giá trị, tinh thần đã độc biệt lạ kỳ, ý tưởng đã cao xa thâm thúy, mà hình thể lại bóng bẩy, đầy những câu, những chữ mới mẻ. Chưa ai dám dùng, dầu có tài như mấy nhà văn báo Đông-Pháp cũng vậy.

Trước hết họ trách ông khảm nôm, mở mồm ra là « Xin phép các cụ lớn cho con nói », sắp đây miệng lại là « Mong các cụ lớn bỏ quá những điều xưa xuất đi cho ». Họ làm làm 10. Con người ta sinh ra ở đời, cốt lấy sự phong nhã, lễ độ làm đầu. Càng có lễ bao nhiêu lại càng hay: liếc rắng những mỹ tục thừa xưa dần dần tiêu diệt, nếu không ta sẽ được mục kích về oai nghiêm, trịnh trọng của sĩ-phu dưới sân ngông đầu rồng như các ông cũ xưa.

Vả nước ta ngàn năm văn hiến, lấy tôn thượng, phục tùng làm căn bản. Các ông huyện rồi ra làm khinh mãu cho dân, tập học cho tư tưởng ấy ăn sâu vào cốt-tủy là phải lắm. Bây giờ khảm nôm, vài tháng nữa đã có người khảm nôm trước mặt, đi đầu mà thiết.

Họ lại bảo ông Túy đi mượn ý kiến của người khác cốt để lấy lòng mấy ông giám khảo: đời nào ông Túy như vậy; ông cũng như ai, biết như ai, hơn người, đi phải để tư-tưởng mình tự do phát triển chứ.

Tuy vậy, những lời vu cáo kia không đáng kể cho lắm. Lời vu cáo này mới đáng ghét: là bảo ông Túy không biết tiếng annam.

Ông Túy không biết tiếng annam? Các ngài say túy lúy rồi. Các người không hiểu thâm ý của ông huyện nhà tôi.

Phụ-mẫu chi dân? Ông Túy có nói câu chữ nhỏ ấy, nhưng người hiền kiến thi

cho là một câu chữ nhỏ bá láp của một anh hay chữ lỏng; song ai nghĩ xa một chút mới rõ tư tưởng thâm-thúy của ông ta. Nay nghe: nói dân chi phụ-mẫu thì là thông-lương lắm rồi, ai chẳng nói được; nói phụ-mẫu chi dân mới tỏ ra mình là một người vượt ra ngoài lẽ lối, có trí tân kỳ đặc biệt, có óc sáng kiến vậy. Thăm thúy như vậy, chúng ta còn đợi gì mà không cho ông vào tòa hân-lâm Việt-Nam. Tôi quên: vài tháng nữa, ông sẽ được hân-lâm viện kiêm thảo rồi.

Báo chương xuất hành? Xuất hành? Xuất là ra, hành là đi. Ý ông Túy muốn khuyên tòa soạn các báo nên ra đi vậy. Ra đi đâu? Đi vào Huế vậy. Ông Phạm-lê-Bồng chắc là bằng lòng lắm, mà ông Bồng đã bằng lòng, thì quốc dân cũng phải bằng lòng vậy.

Tư tưởng học vấn của ông huyện tạp-hóa như vậy mà sao lại có người muốn đim đi là nhẽ lý gì? Ông Túy ơi, không ai hiểu ông; ông đứng với phiên, đã có lời hiệu ông vậy. Ông thử gỡ lịch-sử ra coi: những người anh hùng, những bậc hiền triết đều bị người đời, vì không hiểu mà đem pha cả. Ông cũng vậy, vậy thì ông phi là hiền triết thì là anh hùng vậy. Ông nên tự an ủi, tự nhủ rằng bọn làm báo đời nài kia đời với mũi canh chuẩn hay chẻ bái mà thực ra họ thêm muốn lắm. Họ thêm muốn, nên ghen tị với ông, nên đem pha ông. Chỉ riêng tôi hiểu ông — tuy chưa biết ông — nên tôi cũng đồng đặc vòng tay công bố

— Ông huyện tạp hóa Nguyễn hữu Túy đang xuất hành làm phụ-mẫu chi dân lắm.

Tứ-Lý

TỰ' VI NHẬN VẬT

SỐ 10 - NGUYỄN-HUY-HỢI

Câu trạng giải:

Từ Ba-lãng-Xoa Hợi, chủ chuồng ngựa, chủ xe kéo, chủ gà, chủ vịt, chủ vẹt, chủ công, chủ ếch ương, nhưng không chủ nhiều bài đít-cua rất hùng hồn.

Đương-Binh Cầm-giang

Những câu khác:

Một nhân vật mất hết tiếng, từ ngày có máy hát chạy bằng sức điện.

Đặc Hanoi

Ông nói rất to, nhưng công việc không được to.

P. Quảng-Vân

Có họ xa với cô Nguyễn-thị-Kiểm, mồm loa mấp giải.

Bảo Trúc-Son Thái-bình

Một ông nghị không phải để thay mặt dân ở nghị-viện, mà chỉ thay mồm bà nghị giao-thiệp với hàng xóm.

Nguyễn-thị Thanh-Bình

MỘT TIN ĐỒN

Đã hơn tháng nay, có một tin phao đồn về báo Phong Hóa, khiến các bạn đọc báo ấy náy hỏi nhau mong biết hư thực ra sao. Biết truyện, chúng tôi với vàng công bố để các bạn đọc hay rằng những tin đồn đó chỉ là những tin bịa đặt ra, không có một chút gì là sự thực. Vậy xin các bạn cứ yên tâm.

PHONG HÓA

KẾT QUẢ THI SỐ MÙA XUÂN

THI TRUYỆN VUI

Giải nhất, 10\$00 : « Con giò oái-oăm » của Lê-ngọc-Thịub.
 Giải nhì, 5\$00 : « Dê và gạo » của Trần-thanh-Tịnh.
 Giải ba, tư, năm (1 năm báo P.H.) : « Đọc chúc mừng » của Nguyễn-vân-Tước, Vinh-yên.
 « Đầu năm xem giò » của Đào-trọng-Hữu.
 « Mong một tết » của Lưu-vân-An.

THI TRANH KHÔI-HẢI

Giải nhất, 10\$00 : Tất cả các tranh của Đình-lân.
 Giải nhì, 5\$00 : Tranh mới, cũ ghép nhau của N.T.
 Giải ba, tư, năm (1 năm báo P.H.) : « Ngày xuân con én đưa thoi » của T.T.P
 « Ý xông đất Á » của Bửu-Quỳnh.
 « Xem khỉ » của H.N.

THI CÂU ĐỐI

Giải nhất (các thứ sách của Đ.N. đáng giá hai đồng và 1 năm báo) : Đề báo Tiếng chuông Sớm và Khuyến học của Thiệt-Phủ.
 Giải nhì và ba (1 năm báo) : 3 câu đối của Trần-huy-Hình.
 Câu đối của Nguyễn-tiến-Lợi.

THI VUI CƯỜI

Giải nhất (các thứ sách đáng giá hai đồng và 1 năm báo) : « Văn-sĩ mất trọng » của Nhật-Nguyệt.
 Giải nhì : « Lý Toét phát minh » của V.Q. Hùng.

THI VĂN VUI

Không có giải nhất
 Giải nhì (các thứ sách đáng giá hai đồng và một năm báo) : « Tục lệ với ngày tết » của Nguyễn-tư-Đống, Hanoi.
 Giải ba (một năm báo) : « Tên dài » của Trần-thanh-Tịnh.

THI THƠ TẾT

Giải nhất, 7\$00 : « Phú tết » của ông Đỗ-như-Tiếp, làng Đa-p'ứ.
 Giải nhì ba, tư (một năm báo) : « Dân chúng bẽ mưng quan Thượng » của N. Huệ.
 « Đố và giảng » của Bảo Trúc-Son, Thái bình.
 « Thơ lạ » của Âm-khoác.

(Xin các ngài viết thư về cho biết tên thật, chỗ ở hiện nay để gửi thưởng: Vì sợ thất lạc, nên khi nhận được thư, nhà báo mới gửi thưởng đi).
 Xin cảm ơn hết thảy các bạn đã gửi bài dự thi và xin hẹn đến số Mùa Xuân sang năm.

P. H.

Sách Lá Mạ được các bạn đọc hoan nghênh đặc biệt

ĐOAN TUYỆT

Ngàn thứ năm
 Bán hết trong ba ngày
 ĐÃ BÁN HẾT NGHÌN THỨ SÁU

SAU TRUYỆN MAI HƯƠNG VÀ LÊ PHONG SẼ ĐĂNG
 Chiếc Tắt nhuộm bần của PHẠM CAO CÙNG

Mới lại
PETROMAX
 N° 900. — 100 Boug es.
 1 lít dầu hơi đốt
 đăng 26 giờ
 N° 821. — 200 Bougies.
 1 lít dầu hơi đốt
 đăng 18 giờ
 N° 826. — 300 Bougies.
 1 lít dầu hơi đốt
 đăng 12 giờ

ĐÈN MANCHON KIỂU MÓ'I RẤT TỐT TÂN

Giống giỏi chế tại Đức quốc — Đốt bằng dầu lửa và dầu săng — Rất tinh xảo, rất lịch sự, rất bền bỉ, ngọn lửa sáng sanh, chịu dặng ngoài mưa gió — Sà đèn Petromax rất được tiện tận, ít hao dầu — Cách đốt rất dễ dàng, không sợ chực chặc đều gì. ai cũng có thể đốt được — Các nhà sài đèn manchon thiện nghệ đều công nhận đèn hiệu Petromax là tốt hơn hết — Đèn Petromax có bảo kết luôn luôn.

Établissements DAI-ICH

CHUYÊN MÔN BÁN CÁC HIỆU ĐÈN DANH TIẾNG :
 PETROMAX, SUCCES, NOEL, ASIATIC v. v. Đủ phụ tùng các hiệu đèn đều có bán đủ.
 N° 29 Bđ TÔNG-ĐỐC-PHƯƠNG. — CHOLON

CÙNG ÔNG NGUYỄN CÔNG HOAN CỦA KHAI HUNG

Ồi thưa ngay cùng ông rằng tôi không phải là một nhà phê bình. Về tiểu-thuyết thì đúng nói phê-bình nữa, đến ngời bản tán xướng với anh em bạn thân, tôi cũng không từng dám khen tác-phẩm này, chê tác-phẩm kia. Là vì tôi cũng viết tiểu thuyết, viết tiểu thuyết như ông, như Nhất Linh, như Lan-khai, như có Đoàn-lâm-Dan, như ông Hồ-biêu-Chánh. Tội lắm kia, mình khen thì anh em cho là khen mát, mà mình chê thì họ lại cho là ghen tị, nhất đối với một tác phẩm đã may mắn được công chúng hoan nghênh.

Cứ kể như thế thì đáng lẽ tôi không nên đã động tới một tác phẩm của ông, nhất là nói đến nó ở trên tờ báo mà tôi đãng tiểu thuyết của tôi. Song bài « phân vua » của ông đăng trong Tiểu thuyết số 92 lại liền can đến tôi, nên bắt đắc dĩ tôi phải có lời thưa lại cùng ông.

Liên can ở chỗ nào, tôi xin bày tỏ như dưới :

Tôi là một độc-giả của cuốn « Đoàn Tuyệt đã ra đời », cũng như tôi là một độc giả của « Cổ giáo Minh đương ra đời ». Cổ nhiên tôi không nói mà cũng không biết nói cuốn nào hay, cuốn nào dở, nhưng dẫu sao tôi vẫn là một độc giả có quyền được « ông trong tư do tư tưởng » như ông khoe khoang trong bài « phân vua » của ông. Thế mà bây giờ tôi bỗng bị ông liệt vào hạng « không biết mình » (mình là tôi) và « không biết người » (người ý chừng là ông). Ông viết : « Báo « Cổ giáo Minh » giống như « Đoàn Tuyệt » là viết một câu khôi hài do sự không biết mình và không biết người ». Xin thú thực với ông rằng tôi thấy « Cổ giáo Minh đương ra đời » giống như « Đoàn Tuyệt đã ra đời ». Sau này « Cổ giáo Minh » có đi về về ngả khác hay không, tôi chưa biết, cái đó là tùy ở tác giả của nó, nhưng hiện giờ thì hai cuốn giống nhau lắm.

Ông đừng bắt tôi cung khai những đoạn giống nhau ra đây vô ích. Phải, vô ích, vì sự giống nhau không làm thiệt hại văn tài của ông, nếu quả thực ông có tài. Và lại dù ông đã đọc qua Đoàn Tuyệt hay chưa từng để mắt đến cuốn tiểu thuyết ấy mặc lòng, nếu ông muốn là một người mẹ chồng an-nam ác nghiệt thì bà mẹ chồng ấy sao khỏi những tính tình, cử chỉ, hành vi giống hệt hay giống hơi hơi những tính tình, cử chỉ, hành vi của một bà mẹ chồng an-nam khác mà Nhất Linh đã tả.

Nói gì « giống như », đến bất chước

cũng không sao kia mà. Hài-kịch « Người biển lận » (L'avare) của Molière viết theo hài kịch « Cái nồi » (Aulularia) của Plautus, Molière có cần phán vua rằng : « Báo l'Avare giống như Aulularia thực là viết một câu khôi-hài do sự không biết mình và không biết người » dẫu ? Thế mà mấy trăm năm nay, người ta vẫn đặt giá trị « Người biển lận » ở trên giá trị « Cái nồi ».

Và trong khi ở Paris người ta diễn « Người biển lận » thì các nhà phê bình vẫn được tự do phê bình, vẫn được tự do tán tụng « Cái Nồi » của Plautus. Họ không từng bị Molière rủa mà họ như ông : « Mấy nhà phê bình đã cùng nhau cho hài kịch Aulularia là một vở kịch có giá trị cả từ lâu ý. Sự về hùa ấy thật là một điều đáng tiếc. »

Một cái thì dụ trái ngược :

Racine soạn vở kịch Phèdre. Pradon ghen ghét cũng soạn vở kịch Phèdre. Bắt đầu diễn Phèdre của Racine được ba hôm thì Pradon cũng cho diễn Phèdre của mình. Rồi nhờ về mưu kế của bạn bà công tước De Bouillon, Phèdre của Pradon kéo hết khán giả về rạp Guénégaud, khiến ở rạp Bourgogne, các hàng ghế để trống không người.

Thử hỏi ông, ngày nay ông có còn thấy bóng vở bi-kịch Phèdre của anh chàng Pradon ở ngân tủ sách nào không ?

Vậy thì, thưa ông, giá trị một tác-phẩm có lẽ không phải ở chỗ có giống hay không giống, có bất chước hay không bất chước một tác phẩm khác. Giá trị của nó chỉ ở chỗ nó có giá trị, có chân giá trị.

Nếu « Cổ giáo Minh » của ông viết sau Đoàn Tuyệt mà có giá trị, thì rồi nó sẽ có giá trị. Nếu chẳng may nó chịu

chung số phận với bi-kịch Phèdre của Pradon, thì ông cũng đến chịu, chứ biết làm sao, phải không, thưa ông ?

Còn như người đồng thời người ta phê bình thì mình kéo sao ngồi bút người ta đương đi bên trái, chệch sang bên phải được, mình có tự do mình, người ta có tự do người ta, người ta khen Đoàn Tuyệt là quyền người ta, ông nhích mồm người ta làm gì.

Nhưng có điều cũng hơi lạ. Biết bao nhà phê-bình khen Đoàn Tuyệt, mà chưa một ai chê miệt nó, làm tôi, (tôi độc giả, chứ không phải tôi viết báo) cứ yên trí rằng nó có giá trị.

Nay tôi bỗng ngả người ra vì một câu rất hùng hồn của ông. Ông viết : « Thế thì trong cuốn Đoàn Tuyệt, nửa dưới không nên có, mà nửa trên có cũng không ích gì ».

Trời ơi ! Thế thì còn in nó ra làm gì ? Rõ Nhất-linh cũng lăn thân. Lăn thân nốt nhà xuất bản Đời Nay. Lăn thân cả các nhà phê bình cứ về hùa nhau mà bảo nó hay. Lại lăn thân hết các độc giả cứ ủa nhau mà mua nó, mà đọc nó, mà thích nó.

Than ôi ! (tiếng kêu khen, chứ không phải tiếng kêu phàn nàn) Than ôi ! trong khắp nước Nam chỉ mình ông là có lương tri. Người đời còn ngần ngại gì mà không tôn ông lên bậc thánh nhân ?

Đến đây, tôi xin tạm biệt ông để thuật một câu chuyện vui.

Một nàng dâu mới — mới như có Loan, có Minh chứ không phải mới cưới, — muốn trừu trừ bà mẹ chồng hơi nghiệt, đem đọc cho bà nghe đoạn tiểu thuyết « Cổ Giáo Minh » tả tính tình và cử chỉ

tàn ác của bà tuân đối với con dâu : « Bà tuân sai có giáo Minh lên gác, rồi ngâm bồ muôi vào nồi canh của Minh đương nấu. Lúc ăn cơm bà tuân húp canh mắng nạt dẫu, trước mặt bà huyện, một bà khách quý của bà tuân. Minh liền lúi cúi sen ra chùi mắng và đánh đập ngay trước mặt bà tuân và khách. Bị đòn đau quá, con sen thả thực rằng chính mắt nó trông thấy bà tuân bỏ muôi vào nồi canh... » vân... vân...

Bà mẹ chồng — bà mẹ chồng trong truyện vui này, chứ không phải bà tuân trong truyện « Cổ giáo Minh » — mỉm miệng cười khinh bỉ bảo con dâu :

— Sao mà cái bà tuân ấy lăn thân đến thế ! Thiếu gì cách hành hạ con giáo Minh, lại phải bỏ muôi vào nồi canh của nó. Hành vi ác nghiệt ấy, hạng mẹ cái dĩ tính tình nóng nôi, có còn được, chứ tao như bà tuân thì dẫu con dâu nấu canh ngon mà không vừa ý tao, tao cũng mắng vào mặt.

Bà đưa mắt liếc con dâu để tỏ ý tự phụ rằng mình thực là một bà mẹ chồng an-nam, rồi lại tiếp luôn :

— Đến như để con dâu tự do chửi mắng đánh đập dẫu từ ở trước mặt mình và trước mặt khách, thì cái bà tuân ấy không những không ra một bà tuân, mà cũng chẳng còn là một bà mẹ chồng nữa, chứ đừng nói một bà mẹ chồng ác nghiệt vội. Như người ta đã trót bỏ muôi một cách vô ý thục vào nồi canh của con dâu, thời khi con dâu tra khảo dẫu lý, sao lại không mắng át nó đi, (mà có quyền mắng được lắm chứ sao ?) lại để nó đánh con sen, đến nỗi làm bại lộ một hành vi xấu nhen của mình.

Condâu — con dâu trong truyện vui, chứ không phải có giáo Minh — nghe mẹ chồng phê bình tiểu thuyết một cách quá mẹ chồng, thì quay đi cười khúc khích...

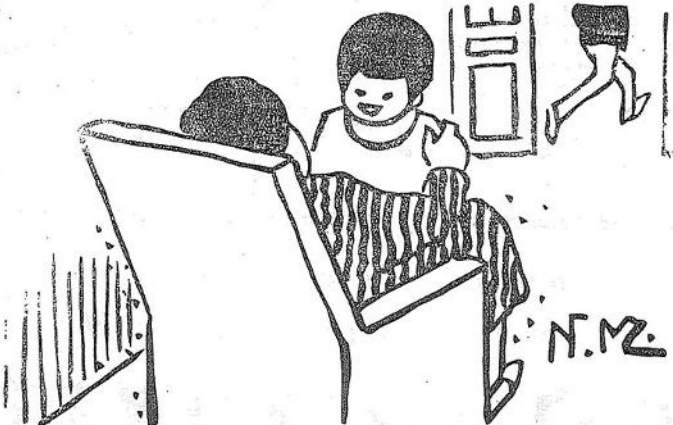
Bà kia thân nhiên nói :

— Muốn tỏ cho có biết thế nào là một bà mẹ chồng ác nghiệt, tôi hãy tặng có một cái bặt lui (vừa nói vừa tát) để từ rày ngời liếp truyện tôi, có đừng đi mà rúc rích cười một cách vô phép như thế.

Câu chuyện vui đến đó là hết. Rõ đáng tiếc, vì chưa biết có nàng dâu có khác bà là lu loa, và chồng nàng có bênh vực nàng không ?

Dẫu sao, tác giả « Cổ giáo Minh » cũng hơi buồn. Ra đời chưa trọn kiếp, đã gây nên một bi-hài kịch trong gia-đình kia rồi.

Khai Hung

— Bác Tham cho con nhiều kẹo rồi. Vậy cậu về không được nói bác đến chơi nhé. — Nhưng cậu con dặn hễ ai đến chơi cứ kể ra, rồi cậu cho nhiều kẹo hơn cơ.

tuyệt nọc lậu giang

nặn ra chất giấy trắng-trắng, ăn dẻo, uống được, thức khuya, lại thấy hình như phục phát. Có người thậm kém lại thấy hay đau lưng mỗi xương. Bệnh Giang còn lại, thấy nổi chấm đỏ như n u i đốt, báp-thị thỉnh thoảng u ý rất-rất. Đó là những di-nọc và những bệnh ấy chưa được khỏi hẳn, nên còn như vậy, nếu không uống cho khỏi hẳn sau còn sinh ra nhiều chứng quá á : nữa. — Vậy bất cứ nặng nhẹ lâu mới, dùng thứ thuốc KIÊN-TINH TUYỆT NỌC LẬU GIANG, nhe 2, 3 hộp, nặng 6, 7 hộp 1, ki dễ hẳn. 1\$50 một hộp. — Bộ th Lậu mới phá, mồ máu cường đương đau, tiểu tiện ít một, dùng thuốc lậu số 58, nhe 3, 4 hộp, nặng 6, 7 hộp là khỏi rất hẳn, 0\$50 một hộp. Bệnh Giang, nổi hạch, phat sỏi, qui đầu lở loét, dùng thuốc số 66, 0\$70 1 hộp, là hết nọc ngay, nhe 4, 5 hộp, nặng 8, 9 hộp.

BÁN TẠI NHÀ THUỐC

BINH-HUNG 67 phố cửa Nam Hanoi

Các đại-lý : Mai-Linh Hải-phong, Đặng-đình-Chiến Việt-Trí, Phúc-Hung-Long Camphamine, Tiến Ích Thái-Binh, Kim-Lan Ung-Bi, Trần-bá-Quán Battambang, Nguyễn-Hữu-Dzư Tuyên-Quang, Hồng-Điền Sóc-Trang ville, Trần-nguyên-Cát 81 Charner Sài-gon, Việt-Kiến 59 de la porte Pnompenh.

TRƯỚC VÀNH MỒNG NGỰA

TÒA THƯƠNG...

Thằng cu Ngốc mới có mười ba tuổi. Người xanh và gầy, chỉ có cái đầu lớn. Bộ mặt già, trên trán in những vết răn dài. Một nụ cười ngây ngô, ngớ ngẩn trên cặp môi nhợt. Trông cái bộ dạng ấy, người ta không biết nó bao nhiêu tuổi nữa: lên mười, nếu lấy thân thể mà nói, ngoài hai mươi, nếu chỉ nhìn bộ mặt.

ÔNG CHÁNH ÁN. — Mày mới tí tuổi đã ăn cắp rồi.

Ngốc (giọng nói run run). — Bầm... không.

Ô. C. Á. — Không gì. Lần trước, mày bị giao cho nhà trường giới sáu tháng, phải không?

Ngốc há mồm, sợ hãi nhìn ông chánh án:

— Vâng, có ạ.

— Vậy mày còn chửi gì nữa. Nói thật đi thì tòa thương. Lời khai của những người làm chứng còn sờ sờ ra đấy. Thị Hoan khai nó đường nó đưa với em nó, tay cầm chiếc vòng vàng thì mày đến giật rồi chạy. Người phú-lít phải đuổi theo bắt được mày tay còn cầm chiếc vòng. Chứng cứ rõ ràng, còn chửi gì.

Ngốc mặt nhợt xám lại, đứng im giây phút, rồi lắp bắp:

— Bầm... con... chót đại.

— Ừ, có thế chứ. Tại sao mày ăn cắp hở?

— Bầm... người ta sai con.

— Người ta là ai?

— Bầm... là anh ấy.

Ô. C. Á. (gật). — Anh nào?

Ngốc nhìn nhác nhìn chung quanh, rồi nói sẽ như sợ người bị tố giác nghe thấy:

— Bầm anh Hàng... Anh ấy bắt con đến giật chiếc vòng của con bé.

Ô. C. Á. — Người ta xui mày, nhưng mày không nghe thì đã sao?

Ngốc nhìn ông chánh án. Ý giả bảo ông ấy không phải ở địa vị mình, nên không hiểu.

— Bầm, con không đi, anh ấy đánh... Con sợ lắm.

— Nó làm gì mà mày sợ nó?

— Bầm, anh ấy cũng ở Tri Cự ra.

— Nhưng lần trước mày ăn cắp thì ai sai mày?

— Bầm, cũng anh ấy.

— Rồi anh ấy sẽ bị bắt. Còn mày, tòa thương tuổi còn trẻ đại, tha cho vì chưa đủ trí khôn, nhưng bắt đưa vào một nhà trường giới trong sáu tháng để cải ác vì thiện, nghe chưa?

Ngốc nghe tuyên án, đứng lặng im. Mặt nhợt nhạt cắt không được một giọt máu, mắt nhìn ngớ ngác sợ sệt như thấy trước mặt những sự kinh khủng vô hình, chân tay run lẩy bẩy, hồi lâu mới thở ra:

— ... Bầm... tòa thương... xin phạt mấy tháng tù.

Ông chánh án ngạc nhiên nhìn Ngốc.

— Bầm... xin tòa thương, đừng bắt con lên Tri-Cự, con sợ lắm.

— Việc gì mà sợ. Và tòa đã xử rồi, không xử lại được nữa.

Nhưng chưa hết lời, xen dăm đã nắm tay Ngốc kéo ra. Thành thử không rõ Ngốc sợ gì, sợ bị khổ cực hay bị bọn anh chị trên Tri Cự áp bức theo bọn chúng làm những việc có thể bắt Ngốc trở lại Tri Cự không biết bao nhiêu lần nữa.

Tứ Ly

VINH VÀ NHỤC

ÔNG Lê trằng Kiêu (cầu chính phủ trị) tự nhận là một người làm báo và viết một thiên hoạt kê dài về « cái vinh và cái nhục của nghề báo. »

Người ta chưa biết cái vinh và cái nhục đó là thế nào. Nhưng chắc như thế này:

— Cái vinh của ông ta là khi nào vì lời ông sức siêng mà một tờ báo bị đóng cửa (tất nhiên là không phải tờ báo của ông).

Còn cái nhục? Cái vinh đã như thế, thì chắc cái nhục là trái lại — nghĩa là khi nào tờ báo ông định sức siêng cho đóng cửa lại vẫn mở cửa như thường.

Chẳng trách ông Lê trằng Kiêu (cầu chính phủ trị) đã tự thú rằng ông ta rơi xuống làm người với cái tội... làm báo.

Kể ra thì cũng thật là cái tội cho ông ta và... cả cho những người khác nữa.

THẦN TIÊN LÂM

NGƯỜI Annam thật là một người sung sướng.

Về thân thể, tài lộc, gia trạch của mình, đã có một lũ các tử (thần tử, tiên tử, cóc tử) sẵn sóc đến một cách tha thiết và âu yếm. Muốn làm sự gì đã có các *cầm nang* chỉ bảo, không phải nghĩ ngợi gì nữa.

Những lúc rỗi công việc, thì lại đi chơi trên trời dưới bể với các Mao Mao tiên, Thu Thu tiên, Hồng lão tổ, Hắc lão tổ với một lũ đạo nhân khác nữa.

Khi muốn làm một việc gì nghĩa hiệp thì đã có các Thiệu lâm nữ hiệp, Không động kiếm biệp, Quan động đại hiệp, có tài phi kiếm lấy đầu người ngoài nghìn dặm (!) giúp sức.

Khi đang đêm muốn đi chơi thì đã có các tay phi hành đi trên mái nhà như bay, đem theo

những gói mè hồn hương rất hiệu nghiệm để mê hồn các cô thiếu nữ xinh xắn.

Người Annam mình như thế thật là thần tiên lắm, còn gì đáng phàn nàn nữa. Chả trách là con Tiên cháu Rồng cũng phải.

KHÁC LẮM CHỨ

ÔNG Hoài Thanh bởi thế lấy làm thú vị lắm, và ông cho rằng những truyện thần tiên đó rất đáng đọc, rất bổ ích cho tinh thần và trí não của các trẻ con Annam.

Chẳng thế mà ông cứ nói rằng: bên tây người ta cũng có truyện thần tiên cho các trẻ con đọc, bên ta cũng phải có truyện thần tiên cho các trẻ con đọc chứ!

Chỉ thiên một điều là truyện thần tiên của tây nó không giống truyện thần tiên của ta — của Tàu mới phải — tí nào.

Cái khác đó, ông Hoài Thanh chắc cũng biết. (Mà nếu ông không biết thì thật là một sự thiệt thòi cho ông lắm).

NGHỆ THUẬT VỊ ..

NGƯỜI ta sự nhớ ra ông Hoài Thanh ở T.T.T.B. chính là người thích ăn mứt nghệ thuật vị... nghệ thuật. Cho nên ông bệnh vực truyện thần tiên ở trên mặt tờ T. T. T. B. Song nghĩ kỹ ra không phải.

Cái nghệ thuật ông ta theo nó chẳng vị nghệ thuật mà cũng chẳng vị nhân sinh, nhân sơ gì cả. Nó là cái nghệ thuật vị... thần tiên chi pháp thuật!

Thạch-Lam

ĐÀU BẠC..

ÔNG Nguyễn-văn-Tài ở Phủ Lạng-thương đăng báo Khoa Học hỏi một phương thuốc kiến hiệu cho một thứ bệnh kỳ khôi. Bài của ông đăng như dưới:

« Tôi năm nay 16 tuổi mà không biết lại sao, từ khi lên tám đến giờ, trên đầu bao giờ cũng có nhiều tóc trắng. Chắc không nói thì các ngài cũng đã hiểu nỗi thất vọng của tôi về hạnh phúc của người đàn ông do ở tài sắc cả. Mà tôi xem ít người có như thế lắm. Vậy tôi xin nhờ các danh y đảo dùm lời nguyên nhân bệnh ấy và có thuốc chữa được không. Xin đa tạ ».

Dẫu ông Tài đã nói rồi mà tôi vẫn không hiểu nỗi thất vọng của ông, thì không thì thật kém quá. Tôi cũng không hiểu nổi lúc ông bảo hạnh phúc của đàn ông đều do tài sắc mà ra. Ý chừng ông bảo ông xấu số, tóc sớm bạc, hóa già, nên con gái không yêu hẳn. Cái hạnh phúc của ông đặc biệt thật.

Ông đã đặt hạnh phúc của ông vào một thứ, tôi không dám quân tài hèn Biện-thước mà mách ông một môn thuốc thần hiệu: là mua thuốc nhuộm, nhuộm tóc ông đi. Ông đã sẵn có tài, vì tên ông là Tài, ông chỉ nên nhuộm tóc đen, rồi mua dầu, mỡ mà bôi cho bóng nhoáng là ông có sắc: có tài sắc vẹn toàn vậy.

Tứ Ly

Cải chính

Kỳ báo trước trong bài « Đi xem thi vào ngạch các bao giới », câu của ông Tây:

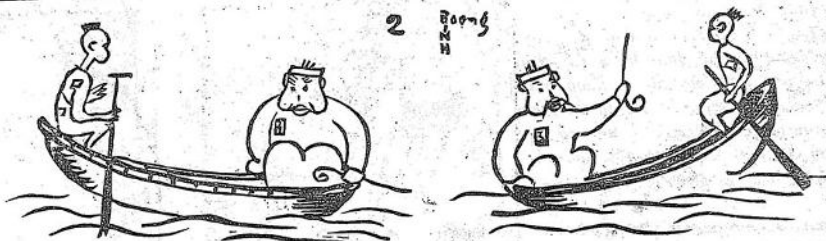
— Lần đầu chúng tôi được cải hân hạnh nói trước mặt các ngài...

Chính thật ra như thế này:

— Lần đầu chúng tôi được cải ân hân nói trước mặt các ngài...

Vì thợ nhà in có ý đã xếp « đưng » chữ « ân-hân » ra chữ « hân hạnh », nên xin cải chính lại cho « làm ».

N. N. L.

B.B. — Mày ngồi đằng này để tao ngồi đằng ấy, sao mày lại dám ngồi cao hơn tao hở??...

THUỐC LẬU ĐÔNG-HẢI

Hay nhất và chóng khỏi nhất. Mỗi mắc 0\$60. Kinh niên 0\$90 không hại đường sinh dục. Thầy thuốc VU-DUY-THIÊN 20 năm nghiên cứu. Chữa cả nội, ngoại khoa. Mạch-lý-tinh. Thuốc Bào chế tốt. Thuốc chữa ho lao, thuốc cai nha-phiên, thuốc khí - hư, thuốc câu-tự, điều-kinh. Điều là các môn thuốc gia truyền đặc biệt. Ai hỏi han về y-lý và bệnh căn, sẵn lòng mách giúp không lấy tiền.

ĐÔNG-HẢI Y-TÔN n° 77 Rue Tientsin Hanoi Thử và mandrê đê VŨ-HUY-THIÊN

VUI CƯỜI

Cửa V. Doanh, Hanoi

Trong hàng thuốc

Một bà khách vào cửa hàng thuốc, gọi người pha thuốc ra một chỗ nói gì không biết. Người pha thuốc gật gù trả lời:

— Thưa bà, thật là may mắn cho bà lắm. Tôi pha được một thứ thuốc uống vào không thể nào dễ được, dù...

Đến đó, ông ta giơ tay ra hiệu. Người đàn bà cúi đầu cảm ơn và tỏ ý muốn mua.

Người pha thuốc gọi người phụ vào tủ tìm:

— Anh vào tủ số 9, ngăn 16, có cái hộp tím mang ra cho tôi.

Một lúc, người làm đi ra, kính cẩn lễ phép trả lời:

— Bẩm ông, bà nhà mang cả thuốc lẫn hộp đi chơi rồi ạ!

Cửa Tiêu, Hanoi

Đố biết

— Đố anh biết ở Hanoi có cái phố nào mà những người ở phố ấy, từ già thì trẻ, từ bé đến lớn, hai hàm răng đều cái ra cái vào hết thấy?

— ???
— Phố Giảng So-le (Jean Soler) ở đằng sau nhà hỏa-lò.

Cửa T.T.T., Hanoi

1. Đáng tiếc

Thầy kiện ghê tai nói nhỏ với khách hàng, một anh chàng trông có vẻ ngu dốt và tàn ác.

— Vậy bác đã giết chú bác?
— Phải...
— Chỉ có chú bác?
— Phải, tôi xin thề...
— Ồ! Đáng tiếc! Nếu bác đã giết cả nhà bác thì tôi có thể cãi là bác điên được.

2. Có đào hát và ông chủ thầu

Một ông chủ thầu tha thiết yêu một cô đào hát và định cưới cô về làm vợ. Song trước khi «phòng loan chung gối», muốn biết căn nguyên đời người yêu, nên ông có thuê một thám tử riêng để dò xét cô.

Ít bữa sau, ông nhận được tờ khai của thám tử gửi cho ông.

«Trở về trước, hoàn toàn. Cho tới nay, bóng hoa qui danh tiếng từng lẫy và chỉ giao thiệp với những khách cao quý lịch sự, đứng đắn. Duy phải vài tuần lễ gần đây, người ta thường gặp cô đi với một lão chủ thầu mà «tư cách» đáng ngờ lắm».

NU CƯỜI NƯỚC NGOÀI

THẦY THUỐC— Muốn khỏi thì khi đọc sách ông bịt mắt kia lại, chỉ đọc bằng mắt bên này thôi, vì mắt bên này rất tốt.

NGƯỜI CÓ BỆNH— Nhưng mà, thưa ngài, mắt bên này là mắt giá.

(IL SETTE BELLO)

— Thằng cha ấy may tẻ! Ngày nào vợ nó cũng cho chim bồ câu đưa thư lại cho nó. Nó ăn thịt chim bồ câu Thế mà vợ nó ngày nào cũng gửi thư.

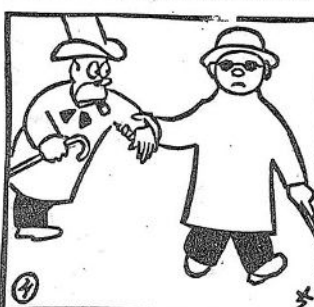
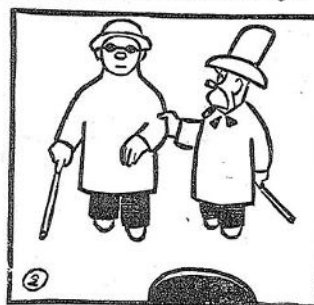
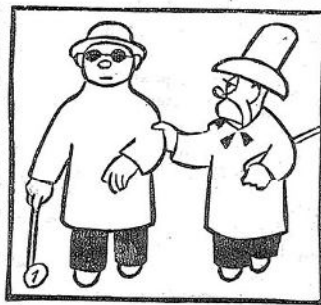
(RIC ET RAC)

MUỐN ĐOẠT KỸ LỤC BAY LÂU

— Còn đứa bé tôi đem theo đây, sẽ thay tôi để vận lái tàu bay khi tôi đã già.

(RIC ET RAC)

Chỉ đường cho người mù.

TỜ MỜ

NHỮNG TRUYỆN ẨM UỐNG TRONG LỊCH SỬ

KHÔNG bao giờ tôi quên được những câu chuyện ẩm uống «to tát» đã vô tình lọt vào ký ức vì đa dạng tôi thường phải làm việc quá nhiều: Sự thái quá xấu xa ấy nhắc cho tôi luôn nhớ tới những công việc «vĩ đại» của dạ dày:

Ý tôi muốn hiến các bạn một câu chuyện ẩm uống có ghi chép trong sử xanh — vì những việc ẩm uống thường tình ngày nay ở thôn quê, các đồng nghiệp chúng tôi và chúng tôi đã có nhiều dịp nói đến, và các bạn cũng chẳng còn lạ gì — nhưng không biết bằng cứ vào đây, đã có lục lợi moi móc nóng cả đầu mà không đào đầu ra tài liệu, vì không có sách nào nói đến. Có lẽ cho đó là một vấn đề nhỏ mọn không quan hệ, nên các sử gia đã không đề ý ghi chép. Thật là một điều khuyết điểm đáng tiếc — theo ý tôi tưởng. Vậy đành thuật một câu chuyện ẩm uống nước người tưởng cũng không phải là thừa về dịp mua vui trong ngày xuân.

VỪA rồi, ở Rouen, người ta có mở một ngày «hội dạ dày», mà tức là hội lần thứ sáu đã mở ở đây. Một chàng nọ vừa giết giải quân quan về ăn khỏe, đã được công chúng hoan nghênh. Ở ngay một vườn hoa lớn trong thành phố mới khánh thành tượng ông Gargantua là một người đã lừng danh trong «lịch sử dạ dày».

Nhìn trở lại ba, bốn trăm năm về trước, các bạn hãy tưởng tượng các món ăn trong một bữa tiệc thiết một người tài mạt. Năm 1545, thành phố Paris thiết tiệc Catherine de Médicis. Những món quay không dưới 15 món, chưa kể những món cá, các thức ăn «vào bữa» và tráng miệng. Trong ngàn ấy món, theo báo chí thuật lại, hoàng hậu không bỏ qua món nào. Từ Journal de l'Estoile thời ấy có nói rằng một hôm hoàng hậu ăn nhiều mào gà quá «tưởng đến vỡ bụng».

Đến thời đại Louis XIV. Vua là người ăn khỏe nhất nước Pháp hồi bấy giờ. Khi nào trong mình khó ở, ngài chỉ ăn có bốn cái bánh, bốn đùi gà và chừng nửa tá sườn lợn rán. Nhưng phải coi khi ngài sung sức!

Sau mấy đĩa «súp», ngài dùng bốn món cá, tám món thịt lợn, dê, cừu, sáu món gà, vịt và rất nhiều bánh ngọt: đấy là những bữa ăn thường ngày.

Về thế kỷ 18, việc ẩm uống có phần kém. Theo «mốt» bấy giờ, những ông hoàng, bà chúa ăn rất ít cho thân-thể gầy gò, mảnh giẻ mới là lịch sự, nhưng nhân dân vẫn ăn, uống như thường. Ấy là hội người ta bắt đầu lập những hội ẩm uống này khác: ở Caen có hội «Bắp đùi» (Société du Gigot), ở Valenciennes có hội «Trẻ ngoan» (Société des bons enfants), ở Paris có hội «Dạ dày lớn» (Club des grands estomacs) cũng như «nhà ẩm uống tai mạt», cứ đúng kỳ hạn đã định trong chương trình là họp nhau lại dự

Muốn cai thuốc phiện, muốn chữa bệnh tình

PHẢI TÌM CHO ĐƯỢC THUỐC

HÔNG-KHÊ

mới có thể khỏi rút được. Nhiều người đã biết như thế, chúng tôi cũng cam-đoan chắc với các ngài như vậy

Thuốc lậu và thuốc giang-mai 0\$60 một hộp uống khỏi rút nọc hẳn, không công-phạt, lợi sinh-dục. Thuốc cai thuốc phiện thứ viển 0\$50 một hộp, thứ nước 1\$00 một chai, uống một liều thôi hút ngay, khỏe mạnh không sinh bệnh gì cả, đi làm việc như thường.

XIN CAM-ĐOAN NẾU SAI LỜI TRẢ LẠI TIỀN

HONG-KHE 88, ROUTE DE HUÉ, HANOI - TÉL. 755

tiệc. Không phải là ai muốn vào hội cũng được. Muốn là một hội viên, phải dự một kỳ thi — lý nhiên là thi ăn — rất khó khăn và được những « kỳ cụ » trong hội công nhận.

Thời Napoléon là thời đại đáng buồn cho việc ăn uống. Trong hoàng tộc có mình Napoléon ăn khá, nhưng cũng chẳng được là bao, nên không đáng ghi chép. Duy trong trào có một người ăn giỏi là ông phụ chính đại thần Cambacérés. Thứ ba và thứ bảy nào ông cũng đặt tiệc mời những vị ăn uống khá, số món ăn không dưới 60 món. Trong kỳ hội nghị quốc sự ở Luneville (tháng giêng và tháng hai năm 1801), ông Napoléon được tin những hôm chưa đủ các thức ăn tải đến rất nhiều, bèn hạ lệnh cho sở bưu-chính rằng từ nay chỉ được chở thư từ, điện tín cùng công văn.

Ông Cambacérés dùng dùng nỗi giận, tìm đến ông Napoléon.

Ông Napoléon cười mỉa vì đã trêu được bạn :

— À ! ông Cambacérés, rõ khổ chưa ông bạn quý của tôi. Ông làm sao thế ? Trông ông có vẻ bối rối, giận dữ lắm.

— Có điều là ông đã hạ lệnh cho nhà bưu chính không tải lương thực của tôi nữa. Ông phải biết cho rằng không có tiệc yến thì lấy đâu ra bạn. Và ông cũng đã thừa rõ rằng làm việc nước một phần lớn là ở trong yến tiệc.

Ông Napoléon bật cười :

— Làm gì mà vội nóng thế, ông bạn tham ăn của tôi ơi. Tôi sẽ hạ lệnh lập tức hủy lệnh vừa rồi. Nhà bưu chính sẽ lại nhận những món ăn của ông khắp các nơi gửi đến như thường.

Ông Cambacérés háu ăn đến nỗi ông không thể chịu được những trò tiêu khiển hay những tiếng huýt sáo khi ông thưởng thức một món ăn ngon.

— Nói khẽ một chút, kẻo ăn chẳng nghe thấy gì cả !

Đấy là lời ông đã bảo một người khách hay nói truyện trong khi ăn.

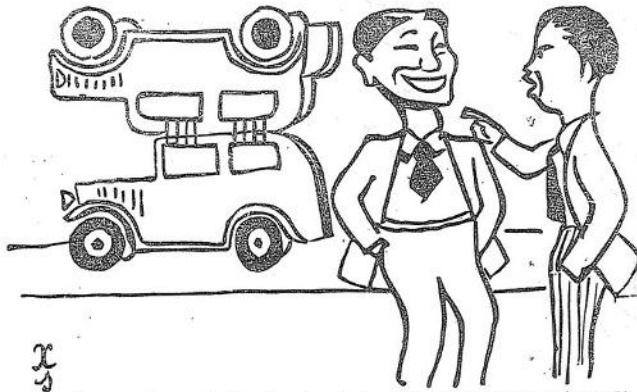
Văn-sĩ phần nhiều là những người rất khấp ăn. Ông Victor Hugo, trái lại, không như những thi-sĩ khác chỉ « sống » bằng ánh sáng mặt trăng hay giọt sương buổi sáng. Bữa ăn của ông phải có những món gia dụng. Những người quen biết ông lắm, thường thấy ông bỏ cả quả cam vào mồm nhai cả vỏ. Khi ăn một món tôm hùm, ông chỉ bỏ có chân tôm rồi đưa cả con lên miệng, không kịp này vỏ tôm đi.

Ông Théophile Gautier ăn không mấy khi được vừa lòng : « Sau bữa ăn hai tiếng đồng hồ, đã thấy ông đói và bõ lần lần anh đầu bẹp rằng : « Có thể kiếm cho tôi được những món ăn no lâu hơn thế không ? »

Ông Auvrilien Scholl, ngồi vào bàn là phải ăn ngay mười tá sò. Đó là cách ông ăn mãn đầu để vào bữa cho ngon miệng.

(Xem tiếp trang 14)

N. H. N.

— Xe của tôi thế này để khi nào giữa đường hỏng máy thì tôi chỉ việc lộn lại, xe lại chạy như thường.

ĐI TÂY của LANG DU

(Tiếp theo)

CAO LÂU TÀU VÀ «HÀNG» CƠM BÌNH DÂN

Sau khi đã xuống địa ngục, chúng tôi lên Thiên-đàng. Thiên-đàng đây là các hiệu cơm tàu ở Paris. Không gì thú hơn là ở giữa đất Pháp được hưởng cao lâu, không gì sướng hơn được gỡ đĩa vào bát, trước mặt có một đĩa thịt quay đã nóng, mỡ trắng bong nằm rất thừ tự bên mấy củ khoai trong, mới trông

lẽ ấy, nên chúng tôi ít khi được lên thiên-đàng, tuy rằng ngày đêm vẫn cầu nguyện và lúc nào cũng tâm tâm niệm niệm đến những món ăn thần tiên ở đó.

Ở Paris, tất cả có sáu hiệu : sang có, soàng có. Nhưng có một điều đáng chú ý là hiệu nào cũng sạch sẽ ; ở dưới đất không có giấy bẩn hay sương sần, ở trên ghế không có những ông ngồi vên đuôi lên tận ben vạ gãi vừa nạo cổ khạc nhổ xuống đất. Người tàu sang đây đã « lấy sạch » của người tây. Lắm người bảo chính vì thế, nên ăn có một đôi phần kém ngon, đồ ăn giảm đôi chút hương vị cổ hữu.

Có một điều lạ là những lúc thật giàu và những lúc túi gần cạn, là chúng tôi đi ăn cơm tàu : những lúc giàu vào ăn rất nhiều đồ ăn sang ; những lúc nghèo vào gọi những món rất mặn và một bát canh, rồi và lừa cho đầy bụng, vì lệ ở đây tha hồ gọi com, không phải trả thêm. Ăn xong lúc đi ra ngoài, nhìn đến bộ áo đẹp và nghĩ đến cái dạ dày đầy căng những com, chúng tôi thấy rõ chúng tôi lúc đó là những phường « giá áo túi com ».

Có người nói trước ki : một hiệu đã đặt ra ai lệ : đem cán khách hàng lúc vào lúc ra, rồi tùy theo số cán chênh lệch mà tính tiền. Cái lệ đó đã bỏ hẳn. Vì có lắm người vào ăn rồi ở lì trong cho com tiêu hết mới ra.

Tôi không quên nói rằng trong những thiên-đàng đó có cả tiên nữ. Tiên nữ là những cô đầm, bẹn của các học sinh da vàng và các bà chuồng la. Lắm cô ăn bằng thìa vì không quen cầm đĩa ; các cô bỏ đồ ăn lại, tưới nước sào và si dầu vào com, trước đều lên rồi ngồi nhai lấy làm ngon lành lắm. Lắm cô cầm đĩa rất thạo, cũng gấp, cũng chằm, cũng gỡ đĩa vào bát, cũng cắn sợi đá làm đôi y như một tiền thư An-nam. Tiếng nói truyện, tiếng đĩa bát chạm vào nhau làm cho ta tưởng như đương ăn một bữa cỗ giỗ mà trong đó có cả các ông tây bà đầm.

(còn nữa)

Lang Du

HÀNG C. P. A.

Chuyên môn làm quảng-cáo về mọi phương-diện. Tổ-chức và xếp-dặt theo lối mới. Chắc-chắn là nhanh chóng và kết quả mỹ-mãn. Nhiều sáng-kiến hay về lối quảng-cáo bằng tàu bay

Xin mời đến thương-lượng hay biên thư về tòa báo cho :
M. Nguyễn trọng Trạch
Directeur

du Comptoir de
Publicité Artistique

CẦU Ô

Xin việc làm

N. 104 — 21 tuổi, sức khỏe cân nặng 69 kg, trước đã học năm thứ ba trường nhà giồng Huế, biết đánh máy chữ, muốn tìm một việc làm, lương mỗi tháng độ 12 đồng cũng được. Đưa xa cũng bằng lòng.

Hỏi M. Phan Secrétaire des Travaux Publics Vinh.

N. 105 — Làm nghề « coupeur », có certificat và giấy chứng chỉ cần thận. Muốn tìm một chỗ làm ở Hanoi hoặc đi xa cũng được.

Hỏi N. 7, rue Ancien Canal Hanoi.

N. 106 — Trẻ tuổi, biết vẽ (kiểu nhà, trang sức, v. v...) có chứng chỉ, muốn tìm việc làm ở đây hay đi xa cũng được.

Hỏi tòa báo.

N. 107. — Trẻ tuổi, có bằng C.E.P.F.I., thật thà, nhanh nhẹn, muốn tìm một việc làm, bất cứ việc gì cũng được, miễn là đủ sống.

Hỏi M. Hoàng-ngọc-Nuyền, 58, Jacquin, 58 (7è compartiment) Hanoi.

N. 103. — 19 tuổi, có bằng C.E.P.F.I., khỏe mạnh, thực thà hiền lành biết đánh máy chữ, muốn tìm một việc làm, hoặc thư ký hay bán hàng cũng được. Để lấy tiền học thêm ở Hanoi hay phải đi các tỉnh cũng được.

Hỏi tòa báo.

SỮA NESTLÉ

Hiệu con chim

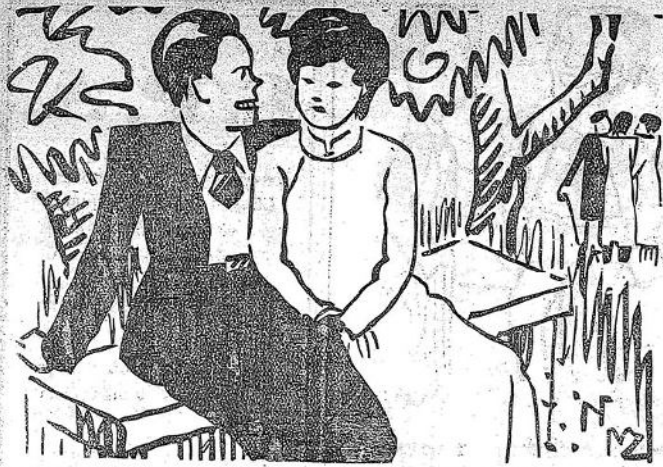
SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BÁN: cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v.
Ở TRUNG-KỲ, BẮC-KỲ VÀ CAO-MAN

HỎA SĨ KHỎE — Cụ trông tâm lưa này thế nào ?

L. T. — Ô đẹp thật, nhưng hoài của sao ông lại về lên trên thế kia !

— Truyện chứng minh có thể chép thành pho tinh-sử được! anh nhỉ?
— Mà trong đó thấy biết bao nhiêu là «vai chính» phải không em?

GIÔNG NƯỚC NGƯỢC

**TÔI ĐI...
...TÀU BAY**

Thấy các báo hàng ngày,
Đang tin đầu năm nay,
Có thú vui, mới lạ,
Là thú ngồi «tàu bay!»

Đình-ninh tự mừng hai,
Sang năm mới, phát tài
Sẽ góp gom một buổi
Chơi cho đủ mùi đời!

Nhật hạnh được «tam nguyên»
Thuê xe xuống Tráng-tiền.
Vừa khỏi ga tàu điện,
Lại qua nhà người quen.

Dừng chân, vào nói truyện,
Rủ bạn đi cho tiện.
Tinh-cờ dễ mấy khi,
Cùng vui chơi một chuyện!

Gặp phải cảnh bạn nghiêm,
Đương dở bữa «cơm đen»
Mới mình làm mấy khối,
Chờ xong, sẽ đi liền...

Một điều, lại một điều,
Trong người hơi dễ chịu.
Quảng một «bịch» mua thêm,
Định sau thì sẽ liệu!

Ngờ đâu mới hút vào,
Tinh-thần bỗng lao-đào.
Lim dim đôi mắt lại,
Lơ mơ tự lúc nào.

Êm đêm thú khói mây
Tưởng như ngồi «tàu bay!»
Cảnh sắc càng như hiện,
Lờ mờ khắp đó đây.

«Kìa! Giọng nước Nhị-hà,
«Nọ! Khu trại Hàng Hoá.
«Thấp thoáng dinh ông Bảy,
«Ly-ty nhà máy Da.

«Trắng xóa làn xương phủ
«Mặt-mù bãi Cổ-ngr.
«Lần khuất tận chân trời
«Quanh co đê Yên-phụ.

Tiếng máy vút lưng trời,
Như tiếng sáo Thiên-thai!
Du dương và dâm âm
Réo rất rọt bèn tai!!

Đương thiêm thiếp giấc nồng,
Giật mình, nghe tiếng động.
Băng mắt! hoảng thân hồn!
Ngỡ phi-cơ hồ chừng!

Thi ra trong lúc say,
Ông bạn mãi loay hoay.
Có lần viên «sái nhất»,
Chiếc tàu rớt liền tay!.....

DIỄN GIẢ

**NHỮNG CÂU HỎI
CÓ ÍCH**

ĐỒ này có nhiều báo hay mở ra
những mục giải đáp các điều
mà họ cho là hữu ích với người đọc.

Ví dụ như báo ÍCH-HỮU trong mục
«Muốn biết» đã giải rằng tại sao loài
ruồi bọ được trên trần nhà. Theo bạn
đồng nghiệp thì vì chân ruồi có chất
đính, và hình lại khum khum như
miệng đĩa. Một lẽ nữa là vì ruồi là loài
có cánh, thân nhẹ.

Giải nghĩa như thế thì phải rồi (1).
Nhưng tôi muốn hỏi đồng nghiệp tại
sao trong cái hình vẽ ở phụ trương
HỮU ÍCH, ông Mao Mao tiên lại bay
vù-vù trong không-khí và bay trên
mây được?

Đó mới là một điển hữu ích mà
người đọc muốn biết.

(1) Nhờ Ich Hữu giảng nghĩa hộ luôn thể
tại sao bụi lại bám vào tường được, tuy bụi
không có chân.

Lại một câu hỏi hữu ích của báo ÍCH HỮU:

«Cặp lông mày dùng để làm gì? — Ngoài sự dùng để che mắt cho khỏi ướt nước, ÍCH HỮU lại còn cho nó thêm việc này nữa:

«— Sau, lông mày dùng để tô điểm thêm cho cặp mắt. Vì bộ phận đẹp nhất trên mặt người ta là cặp mắt, nếu không có lông mày thì cặp mắt trông thật trơ trẽn..., không những thế, lông mày là hai nét gạch khiến người ta chú ý đến mắt, khác nào ta kẻ vạch một nét (souligner) xuống dưới giòng chữ mà ta muốn cho người khác để ý đến...»

Nhưng chỉ phiền một nỗi là lông mày nó không ở dưới mắt mà nó lại ở trên. Thành thử, theo ý ÍCH HỮU thì nó surligner mới phải.

Còn sự tô điểm cho cặp mắt thì ÍCH HỮU chỉ tô điểm thêm ra đấy thôi. Người ta quen trông có lông mày thì lúc không có nó mới trơ trẽn. Mà có dân tộc chỉ thích cạo tuột lông mày, cho thế là đẹp thì sao?

Thấy toàn là những câu hỏi có ích cả, chúng tôi cũng mở mục này để trả lời các câu hỏi của các bạn đọc.

Mũi để làm gì? — Người không biết thì bảo mũi để ngửi, nhưng chính thật ra trời sinh mũi để trên cái mõm và dưới hai con mắt cho nó có thăng bằng trên mặt người ta. Thật vậy, nếu đem cắt mũi đi một chút, có phải khó coi lắm không?

Và dân ông để làm gì? — Câu hỏi này oái-oăm quá, không mấy người giải đáp được. Để rồi phải hỏi ông Nguyễn công Tiểu.

Phép luyến phi kiểm như thế nào? — Ai muốn biết cứ xem truyện thần tiên và kỳ hiệp của T.T.T.B., hay hỏi Mao Mao tiên của báo Ich Hữu.

Làm thế nào khỏi bệnh phòng tích? — Muốn khỏi bệnh cứ viết thư đến hỏi ông chủ nhiệm Hanoi - báo. Gửi theo tem trả lời.

Bạch Nga là gì? — Bạch Nga là một con vật giống con vịt, mà lại không phải con vịt; nó lại giống con ngỗng, mà lại không phải con ngỗng.

Theo ông Trương Tửu, nó là một con vật có lông, ở dưới nước, và có từ hai chân đến mười hai chân.

Báo Tiếng Trẻ sao không thấy lên tiếng? — Báo Tiếng Trẻ bây giờ đã lớn rồi, không khóc nữa.

Các bạn đọc có cần hỏi điều gì nữa, cứ biên thư về, chúng tôi xin trả lời cẩn thận.

Thạch-Lam

GIÚP VIỆC LÀM

Tân hôn hồ đọc bức thư của báo Phong Hòa vừa gửi đến, anh thì thầm:

— Được, thế này thì càng hay, mà ta phải đi Hanoi mới được. Rõ may mình, vừa đăng được mấy số, thì đã có người mời ngay.

Đã mấy tháng nay, Tân không có việc làm, anh bên đăng lên báo mấy câu vào mục «Cầu ỏ» để xin việc, thì nay đã có người gọi.

Lên ỏ tả, anh giờ bức thư của báo Phong Hòa ra đọc lại:

Thưa ông,
Chúng tôi vừa nhận được thư của ông Hùng ở số nhà 130 phố Mới, tỉnh Hanoi, muốn nhờ ông đến giúp việc; vậy ông nên xuôi ngay.

PHONG HÓA.

Xin kèm cả thơ của ông Hùng để ông rờ.

Tân lại đọc đến thơ của Hùng thì biết rằng ông Hùng cần một người thư ký biết đánh máy chữ. Việc ấy, Tân làm thừa đi.

Đến nhà Hùng, Tân gõ cửa hỏi:

— Ông làm ơn cho tôi biết, ông Hùng có nhà không?

— Ông Hùng nào? đây không có a tên là Hùng!

Tân ngó cõ vào nhìn thấy một người trông quen hình như bạn anh.

— Bịch rồi! Cảnh!

— Ai gọi đây? À anh Tân đấy à? vào đây.

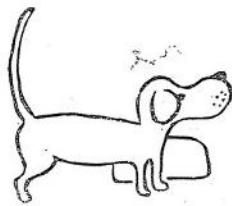
— Anh mời xuống ở đây?

— Vâng, anh xuống Hanoi có việc gì đây?

Cảnh hỏi xong rồi cười sằng sặc mà nói tiếp:

— Hùng là tôi đây! vì tôi thấy anh lâu không có việc, nên tôi làm cho anh có việc... bực mình.

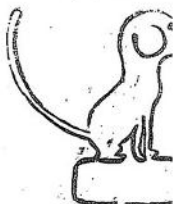
Quảng Văn

— Anh đen tôi trắng.

— Khéo vẽ phân biệt đen với trắng.

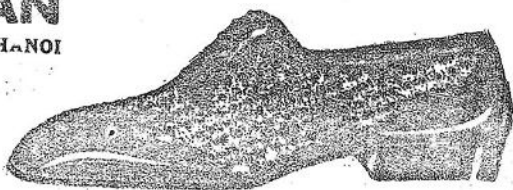
— Ở nhỉ, v.

Giấy kiểu mới mùa bức 1935 bằng vải «Thông Hoi» đi rất mát chân, đẹp và bền hơn các thứ vải thường — Có trước nhất ở Đông-Dương tại hiệu:

VAN-TOAN

95, PHỐ HÀNG ĐÀO, HANOI

giá mỗi đôi từ: 3\$50 trở lên

có nhiều kiểu khác nhau rất đẹp và lạ mắt chưa đâu có. Có catalogues gửi đi các tỉnh

CÁC BÀ ĐAU T

Nếu các bà bị một, trong bốn

- 1º) Hư tẻ tứ cung — 2º)
- 3º) Nhiễm độc tứ cung — 4º)

Dùng nhiều thuốc rồi mà không khỏi; Nay muốn biết thì trước hết các bà hãy lại hay viết thư về lấy của chúng tôi tặng không. Nhiên hậu các bà hãy bịnh được khỏi rất không hề trở lại.

Giám xin khuyến nhủ một đôi lời!!! Mọi

VỖ-VĂN-VĂN ĐƯỢC PH

Chi-cục HAIPHONG
103 Boulevard Bonnal
Tél. 248

Tổng đại-lý HAID!
TÀI-LUONG
17 Maréchal Fo

— Nay, đừng ngồi ở ghế ấy đi.

— Ghế ở vườn hoa ai ngồi cũng được. Thầy đừng e ngại thế bắt nạt nhà quê.

— Không phải thế. Nhưng ghế này vừa mới sơn xong.

HOẠT KẾ TƯ' DIỆN

Đồng trình Báo-dại. — Một thứ khi giới đề đuổi bọn ăn mày.

Quần lá. — Một thứ quần khi mới là xong thì là quần ngoài, được một tuần lễ thì là quần trong.

Nón. — Ghế, bát, quạt, thùng của phải lao động.

Xem chớp bóng. — Mắt tiên xem người ta hôn nhau cho mình cảm.

Thiên-Thanh

Ô tô hàng — Hộp cá hộp không lồ.

Baré

NÓI LÀNG

Ông Lê trảng Kiền, trong một số Hà nội báo, công nhiên mong cho chính phủ trị Phong hóa để vừa lòng ông.

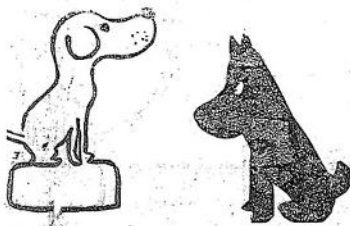
Chúng tôi có nhắc lại việc đó trong một số Phong Hóa ra gần đây, thì ông Lê trảng Kiền bảo là chúng tôi trách ông.

Không! chúng tôi không trách. Vì chúng tôi coi sự trách móc ấy là một điều tối kỵ vô ích: người ta hoai công đầu bực mình vì những việc cư-sử làm thường, vì những ý nghĩ tối tăm của kẻ khác.

Vậy chúng tôi không trách. Chúng tôi chỉ khuyên ông thôi.

Chúng tôi khuyên rằng khi ông mong cho bọn làm báo chúng tôi bị chính phủ trừng phạt thì ông nên tìm một nghề gì khác thích hợp với sự mong muốn ấy hơn. Chứ làm báo thì đừng. Tờ báo không phải là nơi để ông thổ lộ những tâm tình ấy.

13 Chàng

— Ở nhà, vậy hai ta nên bình đẳng.

hạt dâu đơn

Dễ dàng quá

Đồng tác số 6, « Cách khu xử cho người thất nghiệp »:

... mà cái cách khu xử cho dân thất nghiệp chỉ làm cho họ được an cư lạc nghiệp cả, như trên đã nói, là xong...

Phải, cứ cho họ công việc làm và tiền lương là họ hết thất nghiệp. Thật là một cách thần diệu quá mà không ai nghĩ ra. Còn tìm đâu có công việc là một câu truyện khác, không đáng đề ý đến.

Tự nhiên

H.T.C.V. số 44/35, « Tội lỗi »:

Vấn thấy mình không đủ can đảm làm một việc mà chàng chưa làm...

Thế nghĩa là nếu cái việc đó chàng làm rồi, thì chàng đủ can đảm làm nó. Lý luận thật.

Gieo cái gì

Cũng trong bài ấy:

...Mắt mơ màng ngắm ánh đèn leo lắt của bác chài neo thuyền giữa giòng sông... mặt nước phẳng lặng gieo nổi thiếu thốn lạnh lùng vào lòng Văn...

Sao lại thiếu thốn? Tưởng mặt nước gieo nổi đầy quá vào lòng Văn mới phải chứ! Vì người ta vẫn nói nhiều như nước cơ mà!

Đại luận

Trong Khuê Phòng số 27, « Giải phóng ».

...Như trải qua một trận đau đớn nặng nề, thế giới không còn được xa xỉ như về trước mà vấp đi hết nửa phần năng lực của loài người...

Vấp đi đâu? mà vấp bằng cách gì?

Đùa lạ quá

Cũng bài ấy:
...tâm khi chị em lại ngờ rằng: dành đồ những khuôn khổ cũ tức

là « đưa hết cả các vật đang để trên bàn »...

Mong rằng những vật ở trên bàn ấy không phải là mâm cơm của các chị em dọn đợi chồng về ăn.

Tiếng hát cô đào

T.B.T.V. số 5660 « Phụng-Hào sẽ là... »

...Dịp phù trầm, giọng du dương, coi cái tiếng dậm âm của mình như một tên phục dịch...

Cô đào có cái tiếng như thế thì nên đóng vai đào làng là phải lắm.

Khóc lắm thế

Hanoi báo số 8, « Mộng ngày hè »:

... Tôi vào hạng tôi thì khóc sáng, hạ thì khóc xuân, đóng thì khóc thu...

Và lúc đứng thì khóc lúc ngồi, lúc ngồi thì khóc lúc đứng. Thật là khóc luôn ngày!

Bắc cực

Thăng tiến số 8, « Tiếng tre... »

...Hồ sáng láng và vui vẻ dưới ánh nắng mới của mặt trời đến hơn nửa tháng nay không thấy mọc...

Thế thì chắc cái hồ ấy ở trên Bắc cực hay Nam cực chứ không phải ở nước Nam.

Nhat dao Cao

Như tin đã đăng trong các báo hàng ngày, gánh hát

Phụng-Hào

đã bắt đầu ra mắt bà con Hà-thành từ tối thứ bảy 29 Février được rất nhiều bà con và anh em chị em rất hoan nghênh tài thuật, vì các tài-tử đã phổ diễn được hết nghệ thuật trong những vai mình sắm.

BỨC TRANH TIỀN

(DUYÊN BÍCH CẦU)

TRUYỆN DÀI BẰNG THƠ CỦA THẾ LỮ

VI

Hồn nga say trong bóng giấc mơ màng
Uyên vẫn thấy tiếng lòng reo rất vắng
Khiến rung động cả màu hương khói lạng.
Bồng dâu, từ cõi cao siêu,
Sinh trưởng nghe như có tiếng đặt diu
Êm-ái bảo:

« Hỡi tâm hồn đau khổ!

Hỡi Tú Uyên! Thôi đừng than khóc nữa!

Vị lòng người cảm khái, sẽ từ nay

In mộng vàng sán lạn lên hình mây

Buông khúc nhạc thiêng liêng vào tiếng gió;

Người là điệu quân huyền trong vũ-trụ,

Là ngọn bút thần tươi đậm sắc thiên nhiên:

Mà đời người sẽ không bọn trần duyên,

Nhưng sẽ có khách Bồng-lai làm bạn lứa ».

Sinh chưa hiểu. Nhưng tâm hồn rạng rỡ

Tưng bừng reo cùng muôn tiếng dịp dăng,

Chàng thấy lòng như chan chứa ánh dương quang.

Trên bệ cao, khách tiên nga đã biến,

Nhưng bóng dáng của con người kiêu diễm

Vẫn thắm tươi trong trí tưởng văn nhân.

Chàng bước ra, hôn hở với trời xuân

Và nhịp gót theo những lời hóa lệ.

— Tú Uyên đã thành nhà thi-sĩ.

(Còn nữa)

Thế-Lữ

MU TỬ' CUNG !!!

t, trong bốn chứng đau từ cung :
ng — 2°) Nội thương từ cung
cung — 4°) Ngoại thương từ cung

Nay muốn biết rõ căn bệnh ra sao? điều trị cách nào?
Đã thơ về lấy một cuốn: « BỘ MÁY SINH SẢN »
các bà hãy dùng thuốc, chỉ tốn ít tiền có một lần,

đời!!! Mới hạnh phúc gặp thầy gặp thuốc!!!

ƯỚC PHÒNG — Thudaumot

ng đại-lý HAI DUONG Chi-cục HANOI
TÀI-LƯƠNG 86 Rue du Colon
17 Marechal Foch Tél. 98

KHUÊ PUBLIS STUDIO

CAO BỔ-PHỐI Lạc-Long

SỐ 1. PHỐ HÀNG-NGANG, HANOI.

CHỮA CÁC BỆNH-HO BỆNH-PHỐI VÀ BỔ-PHỐI CÓ BẢN CẢ Ở PHÁP, VÀ NGOÀI-QUỐC.

Chứa ngay đựng rui rắng, vì trung đức phổi chóng như tâm an giàu.

MAI HƯƠNG VÀ LÊ PHONG

XI. NHỮNG TRUYỆN KÍN CỦA MAI HƯƠNG

PHONG ngoắt quay lại. Cửa sổ kính vẫn đóng. Trên nền ren căng, ánh nắng in hình mấy chiếc lá cây cao...

— Đâu? Có ai đâu?
Phong toan nhảy ra mở cửa xem, nhưng nhìn lại thấy người thiếu nữ mắt lộ đờ, mặt xám xanh, đang lao đảo chực ngã.

— Anh vội chạy đến bên đỡ, thì vừa lúc cô reo người xuống ghế, thân ngã lên tay anh, và hai mắt nhắm nghiền.

— Có Mai-hương! Có Mai-hương!
Phong cuống quýt lên, trông trước trông sau, rồi lại nhìn vào nét mặt im lặng của người thiếu nữ.

— Có Mai-hương!!!
Nhưng cô ta vẫn im bặt, không đáp, toàn thân rã xuống, yên tĩnh pho cho hai tay che chở của người thiếu niên.

Lần đầu tiên Phong thấy cái cảm giác rất êm đềm, đầm ấm, đượm vào tận tâm hồn.

Anh trông xuống con người yếu đuối mà kỳ dị ấy—con người có bao nhiêu điều bí mật vấp học quanh mình—thì tự thấy có một sức mạnh lạ thường ở người anh đồng bộ lên: anh coi mình như một vị thần hộ mệnh có đũa thần, có đũa thần lòng nghĩa hiệp để bảo vệ người thiếu nữ.

Phong say sưa hút thở cái hương phảng phất ở bên mình, se se ấm chặt lấy. Mai-hương ghé đầu xuống gần mặt anh, và êm ái hỏi:

— Mai-hương! Mai-hương? em là ai? mà khó liệu thế?

Người thiếu-nữ lúc ấy chỉ là một bọc nhan sắc dịu-dàng, yếu-đuôi, ẩn náu trong bóng bao dung của Lê Phong. Hơn nửa phút đồng hồ, anh vẫn đứng trong tay, đợi cho cái vẻ kinh sợ trên mặt kia biến dần và đợi cho hơi thở của cô đều hòa lại.

Khi anh thấy đôi gò má đã phơn phớt có sắc đỏ, anh mới nhe nhàng hé cổ lên, lấy chân kéo nhích cái ghế bành lên lại gần, rồi nhe nhàng đặt cổ xuống.

Anh quì một gối bên ghế, cánh tay phải nâng đỡ đầu người thiếu nữ lúc đó vẫn chưa tỉnh, tay trái vẫn giữ lấy năm ngón tay lạnh giá của cô.

Phong yên lặng, ngắm cặp môi thanh trên nét mặt đầm ấm ấy, cặp môi tươi, thắm, nét cong uốn rất tình sảo, và bình như bao nhiêu duyên, bao nhiêu tình tứ, bao nhiêu ái-ái đều thấm góp lại để khi hít thở sẽ thành một nụ cười say sưa.

Đôi mắt cô vẫn nhắm nghiền. Nhưng về mặt mỗi lúc một thêm bình tĩnh.

Phong lầm bầm nói:
— Không hề gì. Con lo sợ đã qua. Cô sắp hồi tỉnh... Mai-hương tỉnh lại sẽ nói, sẽ kể rõ cho tôi các điều bí mật... Tôi sẽ tìm nét cách để giúp cô, để sẵn đũa thần gian ác vẫn ngắm-ngắm lại cô... Không...

Chúng nó sẽ không thể thi-hành được mưu-kế nào mà không có tôi ngăn trở... Mai-Hương sẽ không giấu tôi nữa, sẽ nói thực, sẽ nói hết, có phải không Mai-Hương? Mai-Hương lúc nào cần đến tôi cũng đã thấy tôi ở bên bên mình...

Tiếng nói của anh rất nhỏ, nửa như mình tự bảo mình, nửa như nói cho người thiếu nữ nghe. Giọng anh cảm động dần dần thấp xuống, và êm-ái như những lời khuyên nhủ, dỗ dành.

Một tiếng thở nhẹ và dài của Mai-Hương khiến anh ngừng lại.

Phong nhìn xuống, thì đôi mắt Mai-Hương đã mở, trông thẳng vào mắt anh như ngạc nhiên, rồi như trách móc, nhưng Phong thoáng thấy có vẻ sung sướng tin cần ở trong.

Anh vẫn cầm tay cô và vẫn để cho đầu cô ngã đặt bên vai mình; toan nói mấy câu ân cần, bỗng người thiếu-nữ chau mày, hai mắt long lanh lạ ngai... Cô sẽ sẽ kéo tay về và ngồi thẳng dậy, sượng sùng nhìn Phong rồi lại sượng sùng trông đi.

— Có Mai-Hương!
Nhưng người thiếu-nữ đã đứng lên, yên lặng đến bên bàn cầm lấy cái ví dầm, sửa qua mái tóc, xem qua đồng hồ tay, rồi yên lặng bước ra cửa.

— Có Mai-Hương! Có đi đâu bây giờ?
Người thiếu nữ quay đầu lại, nhưng vẫn không đáp. Anh phải hỏi lên lần nữa, có mới sẽ thưa:

rằng chính có vừa đây đã sợ hãi đến ngắt người đi đấy ư? Không! Có thể nào, có cứ cho tôi biết... Tôi không thể để cô ra một mình được. Nhiều việc ly-kỳ như thế, mà sao cô lại giấu tôi.

Mai-Hương ra vẻ ngấm nghĩ. Một lát cô nhạt nhẽo mỉm cười:

— Tôi không giấu ông chỉ hết. Câu chuyện lúc này xin ông cứ tưởng như tôi không nói. Cũng xin ông đừng để ý đến tôi nữa. Tôi... Không, tôi phải đi khỏi đây ngay bây giờ.

Phong nhảy ra giữ lấy nắm cửa:
— Không! Không thể được! Có phải ở đây! Kể thù cô đầu quý quyết đến đâu, tôi cũng không để yên chúng nó...

Thì Mai-Hương ra ý bất mãn; cô nhìn Phong và se se nói:

— Xin ông để tôi ra. Xin ông vì bao nhiêu sự thống khổ của tôi, để cho tôi ra ngay, ra khỏi đây ngay bây giờ!

Đôi mắt cô như tha thiết, như van lơn, nét mặt lộ ra những nỗi đau khổ, cảm động không biết chừng nào.

Phong thì không biết nên sử trí ra sao, không tưởng đến sự nhất quyết ngăn cản cô. Lúc cô sẽ gạt cái tay giữ nắm cửa, rồi mở cửa bước ra, anh cũng để yên. Mai lúc đó bắt đầu bước xuống ghế bằng thanh anh mới vội chạy xuống gọi:

— Có Mai-Hương!
— Anh theo liền sau lưng cô ta, thiếu chút nữa thì giữ lấy vai cô không cho xuống nữa:

qua, rồi đưa mắt nhìn quanh quất đó một vòng. Không thấy gì khả nghi, có mời nhảy lên xe, rồi cho chạy ngay, không để ý gì đến Lê Phong đang nhìn theo ở trước công tòa báo.

Phong đứng thẫn thờ đó cho đến khi chiếc xe khuất hẳn về lối chợ Đông-xuân.

trong lòng thấy buồn bã một cách êm-đềm. Anh thở dài, và tự cỡi sáu xa của tâm hồn anh, những lời dịu dàng như âm thầm réo rắt:

— Mai-Hương ơi! cái lên của em đẹp biết chừng nào, em ái biết chừng nào? Nhan sắc em cũng dịu dàng biết chừng nào! Em là một người để cho người ta yêu quí, để cho người ta nâng niu, một người chỉ để hưởng những hạnh-phúc trong treo nhất đời... Thế mà sao đời em lại lạ lùng đến thế, lòng em lại khó hiểu đến thế, bởi Mai-Hương?

XII. LÊ PHONG NỖI GIẬN

Phong trở lên phòng giấy. Trong phòng, cái hương phấn của người đẹp vẫn chưa phai, cũng như trong tâm tưởng anh, bình ảnh của Mai-Hương vẫn còn đậm thắm.

Anh đứng lại trước gương treo cạnh lối ra và nhìn dáng mình soi trong đó. Đầu trái mượt, áo nguyên nếp, mặt sưng sưng, nét dần dỏi, và hình như trên miệng, trong mắt, không thiếu vẻ tinh tú của một thứ đẹp trai trảng. Phong tự thấy lúc đó mình cũng có duyên.

Nhưng anh khoát tay, thềm bảo mình là đỡ hơi rồi mạnh mẽ bước tới bàn giấy:

— Rồi hãy si tình Lê Phong ă. Bây giờ là lúc cần phải khám phá các việc dị kỳ...

Tro ợ các việc dị kỳ, việc giáp mặt Mai-Hương là điều anh nghĩ đến trước hết.

Mắt Lê Phong lại diu diu, lại mơ mộng. Anh chầm chầm cười trông cái ghế trước bàn giấy, trông cái m-p bàn mà đôi bàn tay ngọc ngà đặt trên khoảng mười lăm phút trước, nhớ cả chỗ người thiếu-nữ đặt cái ví dầm. Tâm trí người thiếu-niên vẫn còn dư âm của lúc gặp gỡ quá lạ và êm ái vừa rồi.

(Xem tiếp trang 12)

— Thưa ông... Tôi ra.
— Nhưng...

— Vâng. Tôi phải đi. Không thể ở đây được.

— Nhưng sau câu truyện kỳ quái vừa rồi...
— Câu truyện nào, thưa ông?

— Tôi có vừa cho tôi biết rằng có đương bị kẻ mưu hại...
Người thiếu-nữ lạnh lùng đáp:

— Không. Không có truyện gì hết. Vừa rồi tôi nói nhầm đấy, xin ông quên truyện ấy đi...

Phong càng lấy làm lạ hơn:
— Ở hay, chả nhẽ... Mà... Có không nhớ

— Có Mai-Hương! Nếu cô không nói rõ đầu đuôi việc này, thì tôi thề rằng...

Mai-Hương lại quay lại, nhìn Phong một cách khổ sở tuyệt vọng, đôi mắt nấn nỉ long lá h như chực khóc...

— Có ở lại. Cô nên nói rõ cho tôi biết đã...
Người thiếu-nữ chỉ đáp:

— Xin ông để tôi ra!
Và, khi thấy người thiếu niên vẫn chưa chịu nghe cô lại nói:

— Tôi van ông!
Rồi thoăn thoắt chạy xuống.

Bên ngoài, chiếc xe hơi Neura-Sport vẫn đợi. Cô ta chạy ra, mở buồng máy trông

Lê-huy-Phách là một nhà thuốc có danh tiếng nhất tại Hanoi. Ai cũng công nhận là không có thuốc nào hay bằng thuốc Lê-huy-Phách. Bất cứ mắc bệnh gì, dù khó khăn nguy hiểm đến đâu, dùng thuốc Lê-huy-Phách đều khỏi cả.

Các thứ thuốc chữa bệnh Phong-tĩnh của nhà thuốc Lê-huy-Phách là những thứ thuốc độc-tái, xưa nay chưa từng đâu có, uống vào khỏi ngay, khắp Đông-Dương ai cũng biết tiếng.

NHÀ THUỐC LÊ-HUY-PHÁCH

ĐÃ LẠI SỐ 149 — RUE DU COTON — HANOI

ĐẠI-LÝ — Lạng-Son: 21, Rue Clamorgan. Hải-Phong: 100, Bonnal. Nam-Định: 28, Rue Champeaux. Thái-Bình: 97, Jules Piquet. Tuy-Hóa: Nguyễn-xuân-Thiều đời. Thanh-Tâm, Nha-Trang: Nguyễn-đình-Tuyên tailleur tonkinois. Quỳnhon: Trần-văn-Thăng Avenue Khải-Định Huế: 29, Paul Bert. Vinh: 59, Phố Ga. Saigon: 109, Rue d'Espagne. Yientiane: Phan-thị-Lộc Rue Taffarin.

TIÊU SƠN TRÁNG SĨ

Truyện dài của KHAI-HUNG

(Tiếp theo)

MỘT buổi sáng, thầy tướng đứng ngồi nhìn theo những người đến lễ đèn tấp nập, vì hôm ấy là một ngày rằm, bỗng thầy để ý tới một thiên sư đi qua sân rẽ xuống nhà tở.

Chờ lúc thiên sư trở ra, thầy hằng đứng rồi mỉm cười cất giọng trong trẻo mời một câu rất có duyên :

— Nam vô a di đà phật ! Bạch sư ông...

— Nam vô a di đà phật?...
— Sư ông có xem tướng không?

Nhà sư dừng lại, tò mò nhìn thầy tướng, rồi buồn rầu đáp :

— Thầy linh, bản tăng xuất gia tu hành, còn mong ước một điều gì nữa mà cần biết hậu vận tương lai.

Thầy tướng vẫn mỉm cười :

— Sư ông không cần xem biết sau này có lên tới nát-bàn không à?

Nhà sư thần nhiên không đáp, toan đi thẳng.

— Bạch sư ông...

— Thầy bảo gì nữa?

— Tôi coi tướng sư ông như... như thế nào ấy.

Thiên sư quay lại dăm dăm nhìn thầy tướng, vẻ mặt hơi cau có khó chịu :

— Như thế nào?

— Khó nói quá. Như... như tướng một nhà sư... mà lại như tướng một... một tráng sĩ.

— A di đà phật!

Thầy tướng nói luôn :

— Hai cánh tay cứng cáp kia để mang đại đao ở nơi chiến trường đúng hơn là để cầm dùi gõ mõ thỉnh chuông. Còn hai bàn chân kia mà đặt vào trong bàn đạp thì vững chãi lắm. Nhưng,

trừ hai con mắt sắc, vẻ mặt hiền từ ra về mặt một nhà tu hành... Tướng sư ông lạ lắm, giá sư ông để tôi xem kỹ lưỡng hơn thì tôi còn tìm ra nhiều điều mới nữa.

— Nhưng bản tăng làm gì có tiền.

— Được, sư ông muốn trả bao nhiêu, hay không trả đồng nào cũng được.

Miền là sau này sư ông tụng niệm kêu cầu phật-tổ phù-hộ ban phúc cho tôi là tôi đa tạ sư ông lắm rồi.

Nhà sư cười lại gần, tuy đã yên trí rằng anh chàng kia chỉ là một viên thám tử của quan tổng trấn, nên mới vô hồi tò mò như vậy :

— Nếu thế còn nói gì nữa. Nào thì xem tướng.

Thầy tướng ngắm nghĩa nhà sư một lát rồi nói :

— Cặp mắt phượng này... đảo đê đê lắm... Lại cái miệng bùm với cái hàm én... Giá để râu thì cũng chẳng kém gì Trương Phi... Nhưng đẹp trai hơn Trương Phi nhiều.

Nhà sư rất lưu ý đến diện mạo và giọng nói thầy tướng, rồi bỗng phá lên cười :

— Chịu thầy. Nhưng hình như tôi đã gặp thầy ở đâu thì phải.

— Bạch sư ông ở đâu à?

— Ở... ở... vùng...

Thầy tướng nói luôn :

— Hay ở hàng thịt... thịt cây.

— Nam vô a di đà phật!

Mấy người trong đền đi ra bưng miệng khúc khích cười. Đợi bọn họ qua khỏi cổng, Phạm-Thái — vì

— Xin vàng.

Rồi chừng đề quảng cáo cho thầy tướng giả trai, Phạm Thái nói lớn cốt đề các bà kia nghe rõ :

— Về tiền vận bản tăng, thầy nói không sai một li một tí. Lắm việc xảy ra tôi đã gần quên mà bây giờ nghe thầy nhắc đến tôi vụt nhớ lại.

Mấy người đàn bà thì thảo nói chuyện với nhau coi họ phục tài thầy tướng lắm. Khi họ đã vào đền, Nhị nương bảo Phạm Thái :

— Hạnh động ở ngay Bắc thành khó thành công được.

— Vàng. Ngu đệ cũng nghĩ thế. Người chốn cố đô này họ đã quen sống gần vua gần chúa, gần các quan to chức lớn, nên sinh ra kính cần lễ phép quá, cứ chỉ thì khúm núm, ngôn ngữ thì giữ gìn, hành vi thì nhút nhát. Nói với

các công việc ta làm cứ liên tiếp nhau mà thất bại mãi. Bây giờ hiền đệ định ra sao?

Phạm-Thái suy nghĩ :

— Phải, ở Bắc-thành chẳng làm nổi việc gì, tuy trốn tránh có dễ hơn ở các nơi. Bữa nọ, ngu đệ cũng có bàn với Trần đại huynh, thì đại huynh định đề tình thế êm êm đã, rồi phân phát bọn ta mỗi người đi hành động một nơi. Trần đại huynh một mình ở lại Bắc-thành, còn Trịnh-Trực thì đại huynh cho sang Bắc, Lê-Bảo sang vùng Đông, ngu đệ về vùng Nam.

— Thế ngu tí?

— Hiền tí, không thấy đại huynh nói đến.

Nhị nương bực tức :

— Có lẽ nào thế được...

Nhưng nàng vụt nghĩ đến tấm tình của hai người một ngày một thêm khăng khít, tuy bề mặt, chỉ vẫn tình huynh đệ.

— Không. Ngu muội phải xin đi Sơn tây mới được. Ba phương : bắc, đông, nam, đều có người, sao phương tây lại không có ai được... Rồi nàng tươi cười hỏi Phạm-Thái :

— Nhưng đáng trường cát hiền đệ đi Sơn-nam-hạ hay hiền đệ xin đi đấy?

Phạm-Thái lo lắng nhìn Nhị-nương :

— Trần đại huynh sai đi đấy chứ... Sao hiền tí lại hỏi ngu đệ câu ấy?

— Chẳng sao cả. À, gửi lời hiền đệ hỏi thăm có Quỳnh-Như nhé?

Phạm-Thái đỏ bừng mặt, toan nói câu, thì mấy người đàn bà vừa vào đều đã đi ra, nên chàng yên lặng đứng nhìn vô văn. Nhị-Nương lễ phép hỏi :

— Bạch sư ông, sư ông có chịu không đi?...
— Chịu thầy.

Khi thấy bên gốc muỗm lại vừa có hai người, Nhị-Nương cười bảo Phạm-Thái :

— Hiền đệ chịu rồi đấy nhé!

Phạm-Thái cũng cười :

— Biết thế chẳng nói cho hiền tí biết nữa xong, tưởng thuật với hiền tí một câu truyện buồn cười, ai ngờ hiền tí để bụng.

— Nhưng giá Quỳnh-Như vào đây, càng hay chứ sao?

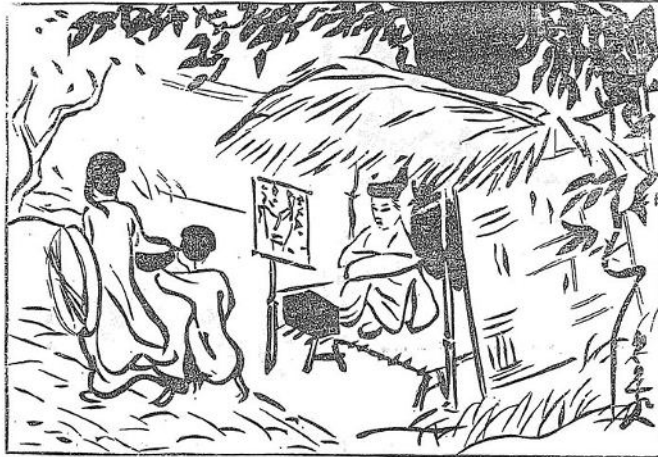
— Hay thế này. Đề ngu đệ đi Sơn-tây, hiền tí xin đi Sơn-nam-hạ.

Nhị-Nương vẫn cười :

— Ai lại trái thường lệnh như thế. Phạm-Thái tức-tối cúi chào Nhị-Nương, rồi quay đi.

(còn nữa)

Khai Hung

nhà sư tức là Phạm-Thái — ghé gần vào tận tai thầy tướng thì thầm :

— Khá lắm!

— Đã gặp Trần đại huynh chưa?

— Đã.

— Nói với đại huynh rằng ngu tí vẫn còn sống nhé, không lo gì hết. Công việc vẫn tiến như thường. Còn Phạm hiền đệ?

— Ngu đệ vẫn tạm ngụ tại chùa Trấn quốc. Sư cụ chùa Trấn quốc thế nào rồi cũng vào đây ta.

Nhị nương vui vẻ nói :

— Ne thì hay lắm. Chùa ấy địa thế rất có lợi...

Lúc bấy giờ, một bọn đàn bà ở trên phố đến lễ. Nhị nương thoáng trông thấy, liền cất tiếng vô hồi :

— Bạch sư ông, sư ông làm phúc bạch với sư cụ cho như thế.

họ một câu hơi táo bạo, họ đã run lên cầm cập, trông trước trông sau tưởng như có thám tử đứng nấp đâu đó.....

— Phải, họ coi mạng họ quý hơn danh dự họ nhiều lắm. Đem chí lớn ra bàn với họ làm gì vô ích... Họ kém xa nhân dân vùng Đông, vùng Bắc.

Phạm Thái vốn người trấn Kinh Bắc, nghe Nhị nương tán dương người vùng Bắc, thì tự phụ đứng thẳng lên mà đáp lại rằng :

— Người Trấn Kinh Bắc thì còn phải nói!

Nhị-nương cười hỏi lại :

— Còn người trấn Sơn-tây?

— Thôi, tôi biết người vùng núi Tân, sông Đà giỏi lắm rồi. Những một Nguyễn hiền tí cũng đủ làm lệch một bên gân giang sơn!

— Ta tăng bốc lẫn nhau vô ích, nhất là

PHI-YÊN
GUỐC TÂN THỜI
nhẹ nhàng và tôn thêm vẻ đẹp
PHÚC - LONG
3 RUE DE/ GRAINE/ HANOI

KHUE PUBLIS STUDIO

nước hoa nguyên chất

HIỆU CON VÔI

1 l, 3 gr. 0\$20, 1 tá 1\$60,

1 l, 6 gr. 0.30, 1 tá 2.50,

1 l, 20 gr. 0.70, 1 tá 6.00,

1/2 kilo 8\$30, 1 kilo. 16\$00

PHÚC - LONG
I, PAUL DOUMER, HAIPHONG

Hanoi MM: Tehi-Long 43, Rue d's Paniers

Namđinh Thiên-Thành Phố Khách

Vinh Quán-hưng-Long Rue Sarraut

Huế Phúc-Thịnh 7 Rue Gia-Long

Tourane Lê-thừa-An hiệu Quảng-hưng-Long

Saigon Phạm-hạ-Huyền 36, Rue Sabourain

SÁCH MỚI

1) Trọn bộ Trần-Nguyên chiến-kỷ (Chuyến đức thánh Trần đánh Ôu) là bộ Lịch-sử tiểu-thuyết Nguyễn Tử-Siêu soạn rất hay. Giấy 224 trang lớn, bìa đẹp, giá 0\$50
 2) Trọn bộ Việt-Thanh chiến-sử (Chuyến vua Quang-Trung (Nguyễn-Huệ) đánh Tàu, in lần thứ hai, Tủ-Siêu soạn rất hay. Giấy 180 trang lớn, giá 0\$40.
 3) Trọn bộ Lịch-sử Đê-Thám (được bán khắp nơi) Viết theo cuộc điều-tra rất cần-thần. Có 20 hình rất đáng, N. T. Tô và L.T.S. soạn (không như các bản dịch ở sách Tây). Giấy 320 trang, giá 0\$25 - Giấy tô 0\$45
 4) Trọn bộ Lịch-sử Quân Bái-Sậy Chuyến ông Tân-Thuyết ở Hưng-Yên mà người ta quen gọi là: « Giáp bài sậy ». Xem truyện này biết việc Pháp, Nam hồi trước. Giấy 115 trang. Giá \$15 (giấy tô 0\$35, ở xa gửi mua thêm cước cả 4 cuốn 0\$30 (1 cuốn cước 0\$16). Có gửi Contre remboursement. Thư và mandat để cho nhà xuất bản.
 Nhà in NHẬT-NAM 402 Hàng Hai HANOI

**SERA A VOTRE SERVICE
A LA FOIRE DE HUÉ**

Thuần thành Long

15 RUE DU RIZ — HANOI

CHEMISIER SPÉCIALISTE

Những truyện ăn uống trong lịch sử

(Tiếp theo trang 7)

Ông Brillat Saravin đã sưu tầm được nhiều tài liệu luận về vấn đề ăn-uống và xuất bản một cuốn sách đã nổi tiếng, nhan đề là « Luận về hương vị ». Trong sách có một câu ông bàn thêm: Loài vật nhai lại, người ta ăn, nhưng chỉ có người trí thức là biết ăn. »

Có hẳn như thế không?... Thì chính những tay ăn giỏi toàn là những nhà: tri thức, như ông Talleyrand, ông Cambacères chẳng hạn, và những danh nhân: thi hào kể trên. Ông Reynière là tác giả những công trình rất rực rỡ về nghệ làm bếp đã xuất bản nhiều cuốn « Ẩm thực thông thư » rất có giá trị; ông Monselet là thi-sĩ chuyên ngâm vịnh về ăn-uống; nam tước Brisse đã sáng lập ra nghề làm báo về ẩm thực — kể ra còn nhiều — song đó chỉ là những nhà thích ăn ngon hơn là nhiều món.

Người ta nói ở Pháp, dù những người ăn học khỏe cũng sành ăn lắm, chứ không phải chỉ cốt ngon cho đầy dạ dày. Đó là một đặc điểm khác người nước khác (?), nhất là người Đức chẳng hạn.

Một câu truyện mà ở tỉnh Alsace chẳng mấy ai là không biết, là một người Anh kia đến tỉnh Col-gne (Đức) có mượn một mụ nấu bếp người Đức.

Mụ nấu bếp mặc cả: — 6 giờ sáng tối đến làm việc, ông cho tôi cà-phê sữa, bánh mì và bơ; 8 giờ rượu, bánh, thịt ướp và rượu bia, 10 giờ rượu, cà-phê, bánh và mỡ. Một giờ, bữa trưa, tôi dùng súp, thịt, rau, rượu bia và cà-phê. 4 giờ một miếng phở-mát, cà-phê và bánh. 6 giờ, một miếng bánh với bơ và một mẩu xúc xích 8 giờ, bữa tối, thì tùy ý. Ông cho tôi ăn gì cũng được. Như thế, ông cho tôi 4 quan rưỡi một ngày.

— Được lắm (người Anh đáp). Thế còn tôi mới chỉ ăn cả ngày thì chỉ lấy bao nhiêu tiền công?

Câu truyện đó hẳn các bạn cho là « truyện vịt », nhưng chính là truyện thực đó.

(Còn nữa, — kỳ sau đăng hết)

Hội chợ Hanoi
Hanoi — Năm nay ở Hanoi có hội chợ, mở từ 28 Novembre đến 13 Décembre.

Việc đặt máy nước trong thành phố Hanoi
Hanoi — Hội đồng thành phố kỳ vừa qua đã dự định bắt các nhà trong thành phố, nếu chưa lợi ít nhiều, đều sẽ phải đặt máy nước trong nhà.

Hội chợ Huế mở thêm 2 ngày
Huế — Ban tổ chức hội chợ Huế đã ấn định mở thêm hai ngày nữa, tức là đến 10 Mars mới hết.

Đồng đương sắp được cử đại biểu tại Thượng-nghị-viện
Ban thuộc địa của Thượng-nghị-viện họp hôm 21/2 vừa qua, đã chuẩn y một bản đề-nghị cho các thuộc-địa Đông-dương. Tây phi châu và Guyanne được phép cử mỗi xứ một đại biểu tại Thượng-nghị-viện.

Cuộc chính biến lớn ở Nhật
Hôm 25 Février ở Nhật có cuộc đảo chính lớn, do phái Quân phiệt chủ chương. Đội quân thứ ba do Đại-uý Monaka chỉ huy được lệnh sang Mãn-châu, vừa lĩnh đạn được, song thì khởi loạn, đánh vào bộ Chiến tranh, bộ Nội vụ, ty Cảnh sát, bộ Tham-mưu và bộ Ngoại giao. Số người chết chừng 80 trong số có 3 tay trọng yếu trong chính giới là ông Takahashi, thượng thư bộ Tài-chính, ông Saito, trưởng viện

THẬP LẬP KIM ĐẠN

TRỊ ĐAU DẠ DÀY — PHÒNG TÍCH ẨN không tiêu, Đau dạ bụng, Đau hơi, Hay ợ ợ chua, Sỏi bụng, Đau bụng, Đau ung, 1 tấc ngọc... — nhẹ 2, 3 ve, nặng 4, 5 ve LÀ KHỎI HẸN, — mỗi ve to 0\$35

BẢO HÒA ĐƯỢC PHÒNG
32 RUE DU PONT EN BOIS (phố cầu gỗ) HANOI

Đại-lý: Haiphong MAI-LINH 60, 62 Paul Doumer — Vinh SINH-HUY 59 Maréchal Foch — Huế KIM-SANH Dược-Cục, Mỹ-loi, Cai Hai, gare (Huế) Hadong MINH-HUNG 64 R. Ng. hữu Đệ

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

XỔ SỐ KHOẢN VỐN CHO PHIẾU TIẾT KIỆM mở ngày 28 FÉVRIER 1936
 Chủ tọa: Ông Bruno, Dự kiến: Các ông Cao-Phung và Nguyễn-vân-Du.

Cách thức số 2 — Bộ số 412		
17668	Ông Trần văn Tuất số Kim-Lâm Phú-Qui Vinh.	500 \$ 00
11463	— Vương đắc Thế 27 Rue Jules Ferry Hanoi.	1000 \$ 00
11811	— Nguyễn văn Giáp số Liêm Phòng Châu Đốc.	500 \$ 00
62 4	— Huỳnh văn Linh Station Séricicole Tân Châu.	250 \$ 00
7400	Bà Thái thị Dich 57 Phố Hàng Giấy Hanoi	250 \$ 00
Cách thức số 3 — Bộ số 1637		
885	Ông Phan Năng Giáo sư Trường Quốc Học Huế.	500 \$ 00
Cách thức số 3 — Xổ số trả tiền lợi: 321\$50		
2152	Cà Jeune Sagar 248 đường Legend de la Liraye Saigon	321 \$ 50
Số tiền lãi chia cho những chủ phiếu số 3 năm 1934		
	Tiền lợi trả trong những cuộc xổ số năm 1934	5.515 \$ 23
	Tiền lợi chia cho những chủ phiếu số 3 năm 1934	2.303 \$ 22
	Tổng cộng số tiền lợi chia cho hạn phiếu số 3 là	7.908 \$ 55
Cách thức số 5 — hoàn vốn gấp bội		
2 A	Phiếu số 1000	
2 B	Phiếu số 1000	
Cách thức số 5 — hoàn nguyên vốn — Bộ số: 1566		
18979A	Ông Trần Minh Tiên Cơ-Su số Pôn Xa Diên-Tu Quinhon	500 \$ 00
11070A	Phạm Văn Thi Kháth ở Mỹ an Hông Paisei	200 \$ 00
15517A	Cá-Phan thi Nguyên ở nhà ông Huy P.T.T Donghoi	200 \$ 00
25530A	Phạm Thị Truyên 75 đường Tổng đốc Phương Chợ lớn	2 0 \$ 00
Phiếu số 127 3A, 25407A, 171 41A, và 2883 A, đóng tiền trả cuối 1 tháng, nên không được hưởng quyền lợi về cuộc xổ số trên đây.		
Cách thức số 5 — Xổ số miễn góp — Bộ số 1294		
25471A	Ông Nguyễn Quốc Tri-Huyền An-Lạc Kim-An GIÁ BÁN LẠI 258\$ 0	500 \$ 00
5668H	Cá Ponnireluy ở Nhân Hòa Đường Thanh Hóa	201.00
3714A	Ông Chu Duy Năng làng Phú Lưu Phú Từ Sơn	108.40
25985A	— Nguyễn triển Kha Délégation Finance Saigon	103.50
25525A	Phạm Thị Mạnh 84 đường Menceaux Tan Dinh	102.40
28 13A	Ông Cao thiên Toán ở Bạch Gia	1 2.00
11535A	— Nguyễn văn Cao Houtleger ở Tung Sơn Soutay	106 80
Phiếu số 18466 đóng tiền trả quá một tháng nên không được hưởng phần lợi trên đây.		
CÁC NGƯỜI CHỦ PHIẾU SỐ 5 ĐƯỢC CHIA LỢI CỦA HỘI KỂ TỪ NGÀY MUA PHIẾU TRONG CÁC HỘI LẬP HẸN Ở VIỆN-ĐỒNG CHỈ CÓ MỘT HỘI Vạn Quốc Tiết KIỆM chia lợi cho người mua phiếu kể từ năm thứ nhất. Tiền lợi chia cho những người chủ phiếu số 5 trong năm 1934, mở ngày 29 Juillet 1935 là:		
Phiếu số 86 ông Paul Coulom ở Saigon được 1.000\$ - p. số 24735A ông Ng. v. Số ở Tanchau được 200\$		
Số tiền hoàn vốn gấp bội cho chủ phiếu số 5 về tháng Mars 1936 định là 5.000\$ và mở về ngày 15 tháng 3 Mars 1936		

ICH-HUU SỐ 2 ĐÃ CÓ BÁN

- 1 - Đề Văn-phương lên trên... nhai quá!
- 2 - Cụ Thượng... không... thiên.
- 3 - Lấy danh-ngĩa.
- 4 - Vết xe Phu-lữ.
- 5 - Càng hạn đọc.
- 6 - Văn thơ Tân-Đà.
- 7 - Ông binh... Tèo.
- 8 - Chờ nó-lệ cỡ-nhân.
- 9 - Tên Lại toà Ngự-sử.
- 10 - Muốn biết.
- 11 - Từ Đoàn Tugel đến Có Giáo Minh.
- 12 - Thân công-lý... Đồng-kinh.
- 13 - Từ Hoàn-tán đến Ông-kinh.
- 14 - Hoa trời.
- 15 - Lối bạc... Thanh-tử-ti.
- 16 - Hồi bệnh.
- 17 - Hồi luật.
- 18 - Học chữ nho.
- 19 - Phươn, thuộc kinh-nghiệm Ngh. x. n.
- 20 - Quái-hiệp.
- 21 - Tranh tiêu-thuyết Huỳnh-đệ-hiệp.

Từ nghị và tướng Watanabe giám-đốc ty Binh-bị. Ông Kawashima, thượng thư bộ Chiến-ranh và rất nhiều quan quân bị thương.

Đưa vào cuộc đảo chính này có tới 100.000 lính.

Hôm 26 2 ở To kio đã thiết quân luật. Theo dự-đoán, bọn phiến loạn gây ra cuộc đảo chính này mục đích là để phá bỏ chế độ chính trị hiện thời không để cho bọn chính-trị-gia cầm quyền-chính, hạn chế thế lực của công-nghệ và để bọn nông gia, thế chân lập một chính thể quân bị để bành trướng thế lực của Nhật sang Trung-hoa và Mông-cổ.

Hôm 27 2, bọn phiến loạn đã qui phục cả và đưa về Tokio để giúp sức quân chính phủ. Tình hình đã tạm yên.

Tokio 2)-3 - Thủ tướng Okada bị chết hụt đã để đưa xia từ chức nhưng Nhật Hoàng không nghe. Ngài đã cử ông lập Nội các và nghe như ông đã lập xong Nội các mới.

Nội các mới có mấy tay trẻ tuổi thế chân các ông thượng thư bị giết.

Bọn phiến loạn đã đầu hàng là vì có máy bay ném truyên đưa nói cho họ biết là nếu không vâng lệnh Hoàng đế thì sẽ bị coi như là bọn phản quốc.

Các võ quan nổi loạn : 15 đại úy, 5 trung úy và 7 thiếu úy đã bị cách chức. Phần nhiều các người khởi xướng ra vụ biến loạn này đã tự sát theo mệnh lệnh của các nhà đương chức.

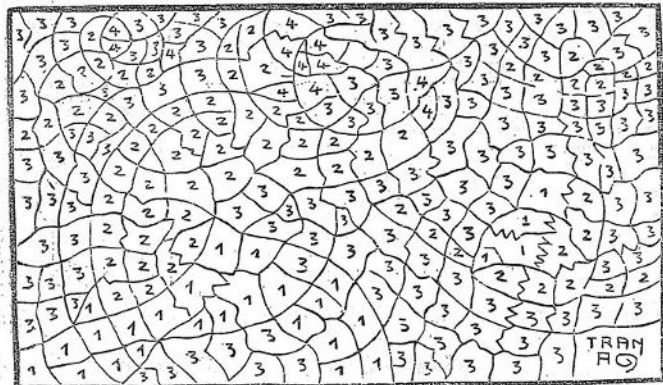
Ở Tokio đã yên hẳn, song vẫn còn thiết quân luật và các tin tức vẫn bị kiểm duyệt.

Đại biểu của bộ ngoại giao Nhật tuyên bố rằng những việc xảy ra vừa rồi không làm cho Nhật thay đổi chính sách ngoại giao.

Tin làng báo

Chúng tôi được tin từ tuần-báo Pháp văn « La Reconnaissance Indochinoise » do ông Jehan Centricux, nguyên chủ nhiệm kiêm chủ bút ở « Impartial » chủ trương, sẽ ra số đầu vào ngày chủ nhật 8 Mars. Báo quân tạm thời ở 60 Bd Bonard Saigon.

Tờ « Avenir » đã ra số 1. Xin có lời mừng hai bạn đồng nghiệp, mới.

Họ đương ra công ra sức đuổi .. đuổi gì ? Muốn biết xin lấy bút chì xanh đỏ bôi vào các ô : 1 đỏ, 2 đen, 3 xanh 4 để trắng.

BI PHẠT 1000\$

Bản hiệu đã từng nghiên cứu hơn 20 năm, mới chế ra được thứ rượu « CẤP KỆ HỒ CỐT » trước chỉ để cho người trong hiệu và bà con quen thuộc dùng, đã cho phép bản hiệu ngày 1 Mars 1935 chế tạo để bán ra ngoài. Bản hiệu lại mới bị nhà Đoàn phạt 1000\$00 vì khám thấy số rượu thừa trước còn lại.

Bản hiệu chuyên chế thứ rượu « CẤP KỆ HỒ CỐT » này bằng cao hồ cốt, cấp kệp, xương bìm bịp, sấm, nhung, kỷ quế, thượng hảo lượng, để trị các bệnh như : đàn ông, phong, tê, thủ, thấp, đau tức đau xuyên ra sau lưng, sau vai, đau bụng kinh niên, đau xương, liệt dương, phạt thốn, tình khi bất cố, đàn bà, con gái : hoặc kinh nguyệt bất điều, khí hư, huyết hư, sinh ra xanh sao gây yếu, gần đến ngày kinh hay đau bụng, chóng mặt dùng thứ rượu này thì được hẻo tốt, khỏe mạnh, đàn ông thì chàng đường cường khí, đàn bà thì kinh điều, huyết tốt, thai sinh giỏi, đàn bà mới đẻ uống một chai, thì đổi máu xấu sinh máu tốt, trông thấy đó ngay, thật rất là thần hiệu, các quý khách ai có dùng qua mới biết, bản hiệu không dám nói sai.

- Giá bán mỗi chai lớn 01 80 là 1\$80
- mỗi chai nhỏ 01 40 là 1 00
- mỗi chai nhỏ 01 20 là 0\$50

Cách dùng : sáng một chén, tối một chén, kiêng nước độ 2 giờ sẽ uống và kiêng cả cá, rau cải

QUẢNG ĐÔNG TỈNH BẢO ĐA HOAN KÍNH CAO

CHỮA MẮT

Y-SỸ
LE TOAN
CHUYÊN MÔN CHỮA MẮT
chữa đau mắt hột, mủ, mắt, cho đơn mua kính

PHÒNG KHÁM BỆNH:
48 RUE RICHAUD HANOI, TÉL. 586

VIỆC PHÁP LUẬT

Nhà cố-vấn pháp-luật chuyên môn phổ hàng Gia. Luật khoa cử nhân, nay ở :
Số 83 phố Quan Thánh - Hanoi
(AVENUE GRAND BOUDDHA)

Việc kiện cáo, đơn từ, hợp đồng, văn tự, chia của, vãn vãn...

Giờ tiếp khách :
Buổi chiều từ 5 giờ đến 7 giờ
Buổi tối từ 8 giờ đến 9 giờ

FUMEZ LE JOU NE FUMEZ PAS
Le paquet vert 0\$06

ĐỘC GIẢ HÃY CÔI CHƯNG

NHỮNG THỬ THUỐC NHÂM TRỊ BỆNH PHONG-TÌNH NÓI TRÊN TRỜI DƯỚI ĐẤT MÀ KHÔNG CÔNG HIỆU GÌ HẾT.

Vậy ai đã lỡ dùng rồi mà chưa chắc là rút tuyệt nọc Nghĩa là trước kia đã có đau bệnh phong tình, như: Lậu, Tiêm-la, Cốt-khi, Hột-xoài, Giang-mai... v. v. dùng đủ thử thuốc đến nay chưa chắc là rút tuyệt nọc, trong mình còn nhức mỏi, tiểu tiện bôn uất, nếu để lâu sanh ra tê bại và nhiều chứng bệnh rất ghê gớm, mau dùng thuốc

Sưu-độc bá-ứng hoàn

hiệu **ÔNG TIÊN** trong ít ngày sẽ thấy trong mình được nhẹ nhàng nước tiểu có giấy có nọc, hoặc đục như nước gạo... đó là nọc độc hãy còn ẩn trong mình bị thuốc tống lòi ra, phải dùng thuốc cho thường sẽ hết rút.

Bệnh đàn bà

Có nhiều người bị gốc độc bệnh phong-tình của đàn ông sang qua, nay đau mai mạnh huyết trắng ra dầm dìa, lộn mủ lộn máu, hôi tanh khó chịu, làm tướng là đau Từ-cung là Bạch-dái, dùng thuốc hết tiền mà bệnh vẫn còn mang đến nỗi phải thiệt mạng, vậy phải dùng thuốc

Sưu-độc bá-ứng hoàn

hiệu **ÔNG TIÊN** mới hết được.

Bệnh con nít

Bị gốc độc của cha mẹ di truyền, may còn sống sót được mình mẩy ghê chốc, u nhọt lở loét cùng mình mau dùng thuốc **SUU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN** hiệu **ÔNG TIÊN** hết sức công hiệu. Chúng tôi dám nói quả quyết và làm cam đoan ngoài thuốc **SUU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN** hiệu **ÔNG TIÊN** ra chưa chắc có thử thuốc nào trị được tận gốc, tuyệt nọc các chứng bệnh phong-tình.

ĐẠI CỤC CÔNG TIÊN DU'OC PHÒNG
68 RUE DU PAPIER - TÉL. 188, HANOI

SUCCURSALES :

ANOU (a) 38 Phố Huế — b) 57 Hàng Lọng — HAIPHONG 77 P. Doumer — BẮC-NINH
Rue Tiên An — HÀ-ĐÔNG 19 Hà Văn — BẮC-GIANG Avenue de la Gare DÁP-CẦU
Route principale — NA MDINH 77 Maréchal Foch — YÊN-BÁY Avenue de la Gare

CÁCH HU'ONG-DẪN TƯ'ONG-LAI MỐT! CÁC BÀ, CÁC CÔ HÃY NÊN DÙNG THỬ!

Đã mình sinh ngày nào mặc dầu, những sự đặc-thắng mà mình chiếm-được được năm nay, và sau này, không phải là do nơi số mệnh, mà chính là nhờ ở mình vậy.
Các bà, các cô, ngày nay ai cũng có thể làm cho da-dẻ trẻ-trung lại được, dù da-dẻ đã bị răn-ruo, phai-lạt. Do một phương-pháp khoa-học tinh-vi của Bác-sĩ Stejskal ở trường Đại-học ở Vienne, người ta đã tìm thấy ở những súc-vật nhỏ một chất có thể bôi-bỏ lại da-dẻ gọi là Biocal.
Hiện nay chất đó chuyên dùng làm Kem Tokalon màu hồng.
Trước khi bị ngộ bởi thử kem này, thì da-dẻ sẽ trở nên tươi-tắn, mịn-màng; sang đây dùng thử kem màu trắng không mờ, Thử kem này làm mất những lỗ chân-lông mở

rộng, chàm-hương và nét phai-lạt của da-dẻ. Thử kem này rất trắng, rất bõ, và không hại da.
Các bà, các cô hãy nên dùng thử cách bôi-lão hoàn-đồng giản-dĩ này, rồi ra vì sự thay đổi màu nhiệm của sắc mặt, tương lai của các bà các cô sẽ đầy giấy những hạnh-phúc và sự đắc-thắng trong tình trường.
Xin bảo-đảm sự kết quả tốt-mỹ, nếu không sẽ hoàn-tiền.

KEM PHẤN TOKALON

BÁN TẠI CÁC CỬA HÀNG LỚN Ở BẮC-KY VÀ TRUNG-KY — ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN Ở BẮC-KY VÀ TRUNG-KY: MARON, ROCHAT ET Cie — 46, Bd GAMBETTA A HANOI

Những gian hàng

IDEO

là những gian hàng

== to đẹp nhất ==

GIẢ BÀN PHẢI CHĂNG
HÀNG TOÀN THỨC TỐT

VIÊN-ĐÔNG AN-ĐU'ONG

Cửa hàng bán sách vở và giấy bút
28, Rue Paul-Bert, Hanoi — 60, B^d Paul-Bert, Haiphong

VIÊN-ĐÔNG TỒN-TÍCH HỘI

Của Hội tư - bản SEQUANAISE thành Ba-lê lập nên Công-ty có danh hùn vốn 4.000.000 phật-lãng, một phần tư đã góp rồi Công-ty hành - động theo chỉ-định ngày 12 tháng tư năm 1916 Đăng-bạ Hanoi số 419
Món tiền lưu - trữ (Tinh 440.586\$57 để Hội hoàn vốn lại đến ngày 31 Decembre 1934 cho người đã góp).
GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐÈ DÀNH TIỀN
Tổng-cục ở HANOI 32, Phố Paul-Bert. — Giấy nói số 892
Sở Quản-ly ở SAIGON 68, đường Charner. — Giấy nói số 1099

Bảng xổ số hoàn tiền về tháng Janvier 1936

Mở ngày thứ năm 30 JANVIER 1936 hồi chín giờ sáng tại Sở Quản-ly ở số 68 đường Charner tại Saigon, do ông MARIAN AI chủ-nhiệm báo Công-luyện chủ- tọa, ông HÀ-VAN-LUONG và ông HUYNH-VAN-TIAC dự tọa.

Những số trúng	Danh sách các người trúng số	Số tiền hoàn lại
	Lần mở trước: Hoàn vốn hội-phần Những số đã quay ở bánh xe ra: 5917 - 6089	
38.089	M. VAN RYSWYCK, Công-ty cất ruyơu Đông-pháp, 56, đường Hàng Cỏ, Hanoi.	5.000\$00
	Lần mở thứ hai: hoàn nguyên vốn Những số đã quay ở bánh xe ra: 109 - 168 - 1851 - 090 - 40 - 1062 - 1025 - 724 - 8745 - 893 - 1056 - 2559 - 1221 - 1455 - 166.	
169	M. TRAN-VAN-ANH, An quán ở số 37 phố Sabourain, Saigon.	1.000\$00
9.990	M. VO NGOC HAP, Buôn bán ở Qui-Nhon	200 00
12.040	M. A. F. Meulares, ở số Bru-diên, phố Miche Saigon	500.00
19.025	M. PHU-NGUON c/o M. ICH-THANH, hàng Bạc ở Vinh Thanh-Van	500.00
26.745	M. HOANG-VAN-BOC, 1-đ-trưởng làng Hà-Niêm, gần Thanh-Hoa	200 00
31.056	M. P'AM-DO-UNG, Ty ruyơu Văn-diên ở 251, phố Protectorat, Nam-Dinh	200.00
40.455	M. PHAM-XUAN-DONG, Thư ký, 89 phố Nisim, Hanoi.	200.00
42.166	M. VU-DUY-RY, buôn bán ở phố Ai-Mộ, Bờ-lâm gần Hanoi.	200.00
	Lần mở thứ ba:khởi phát góp tiền tháng Những người có tên sau này trúng số được linh phiếu miễn trừ, trị giá kể ở cột thứ nhất, có thể bán lại ngay theo giá tiền kể ở cột thứ hai. Những số đã quay ở bánh xe ra: 1.206 - 453 - 056 - 2.492 - 2.315 - 1.928 - 2.254 - 1.931 - 7.146 - 2.611 - 192 - 1.747 - 1.162 - 2.920 - 713	
6.956	M ^{me} G. TARDIVEI, Nghe giấy điện-thoại ở đường Gia-long Hanoi	Cột thứ nhất 500\$00 Cột thứ hai 275\$50
26.146	M. HUYNH-TAN-SUM, Chính-lồng ở An-thang-Saigon	200.00 106.00
37.182	M ^{me} DAO-THI-NGOC, buôn bán ở Lang-Son	200.00 102.00
41.920	M. LE- UU-AN, con ông Lê-van-Ty, giáo học ở Tuyên-Hoa gần Đông-Hoi	200.00 100.50
42.713	Phiếu này chưa nhất hành.	

Hội này cầu người đã trúng số đem báo chắc chắn